

τμήμα
Οικονομικών Επιστημών
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑΤΑ ΥΛΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2024/2025

Ρέθυμνο, 22 Σεπτεμβρίου 2024

Σκοπός Μαθήματος

Το μάθημα εστιάζει σε προχωρημένα ζητήματα της σύγχρονης μακροοικονομικής ανάλυσης και δίνει έμφαση στην αποτελεσματικότητα των κυβερνητικών οικονομικών πολιτικών. Αρχικά, αναλύεται το βασικό υπόδειγμα AD/AS και παρουσιάζονται οι βασικές σχολές οικονομικής σκέψης. Στη συνέχεια, παρέχεται μια προχωρημένη και ενδεδειγμένη ανάλυση της ανοικτής οικονομίας. Τρίτον, αναλύεται η δυναμική ευστάθεια στο υπόδειγμα AD/AS. Τέταρτον, το μάθημα εμβαθύνει στο ζήτημα των αποτελεσμάτων πλούτου και εστιάζει στο θεώρημα της Ρικαρδιανής Ισοδυναμίας. Πέμπτον, δίνεται έμφαση στις ορθολογικές προσδοκίες και στο ρόλο της αξιοπιστίας (χρονικής ασυνέπειας) σχετικά με τη νομισματική πολιτική. Το μάθημα ολοκληρώνεται με την ανάλυση της αγοράς εργασίας, δίνοντας έμφαση στο ρόλο των συνδικαλιστικών ενώσεων.

Διδάσκοντες

Κουκουριτάκης Μίνωας

Ηλεκτρονική σελίδα μαθήματος

http://econservices.soc.uoc.gr/econ_classes/course/index.php?categoryid=3

Μαθησιακά Αποτελέσματα και Γενικές Ικανότητες

Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να έχουν γνώση των βασικών ζητημάτων της μακροοικονομικής ανάλυσης, καθώς και βασικών εννοιών των μαθηματικών (διαφορικός λογισμός και ολοκληρωτικός λογισμός).

Τρόπος αξιολόγησης

Το μάθημα διεκπεραιώνεται σε δεκατρείς (13) εβδομαδιαίες διαλέξεις των τριών ωρών. Η παρακολούθηση των διαλέξεων είναι υποχρεωτική. Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών βασίζεται στην **τελική εξέταση (80%)** και σε μια **εργασία (20%)**. Η εργασία σχετίζεται με την ανάλυση ενός επιστημονικού άρθρου που περιλαμβάνεται στη βιβλιογραφία του μαθήματος, και παραδίδεται τη μέρα της τελικής εξέτασης.

Βασικό εγχειρίδιο

B.J. Heijdra (2017). **Foundations of Modern Macroeconomics**, Oxford University Press, UK.

Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)

Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
39	0	149	188

Διαλέξεις

Ενότητα 1: Το Υπόδειγμα AD/AS / Σχολές Οικονομικής Σκέψης
Heijdra, B.J. (2017). Foundations of Modern Macroeconomics, 3rd Edition,

Ενότητα 2: Ανοικτή Οικονομία

- Heijdra, B.J. (2017). Foundations of Modern Macroeconomics, 3rd Edition, Chapters 2 and 4, Oxford University Press.
 - Branson, W.H. and Rotemberg, J.J. (1980), International Adjustment with Wage Rigidity, European Economic Review, 13: 309-332.
 - Buitier, W.H. and Miller, M. (1982), Real Exchange Rate Overshooting and the Output Cost of Bringing down Inflation, European Economic Review, 18: 85-123.
 - Dornbusch, R. (1976), Expectations and Exchange Rate Dynamics, Journal of Political Economy, 84: 1161-1176.
 - Feldstein, M. and Horioka, C. (1980), Domestic Saving and International Capital Flows, Economic Journal, 90: 314-329.
 - Niehans, J. (1977), Exchange Rate Dynamics with Stock/Flow Interaction, Journal of Political Economy, 85: 1245-1257.
 - Obstfeld, M. and Rogoff, K. (1984), Exchange Rate Dynamics with Sluggish Prices under Alternative Price-Adjustment Rules, International Economic Review, 25: 159-174.
-

Ενότητα 3: Δυναμική Ευστάθεια στην AD και AS

- Heijdra, B.J. (2017). Foundations of Modern Macroeconomics, 3rd Edition, Chapter 3, Oxford University Press.
 - Blinder, A.S. and Solow, R.M. (1973), Does Fiscal Policy Matter?, Journal of Public Economics, 2: 319-337.
 - Blinder, A.S. and Solow, R.M. (1976), Does Fiscal Policy Still Matter?, Journal of Monetary Economics, 2: 501-510.
-

Ενότητα 4: Ελλείμματα Κρατικού Προϋπολογισμού

- Heijdra, B.J. (2017). Foundations of Modern Macroeconomics, 3rd Edition, Chapter 6, Oxford University Press.
 - Barro, R.J. (1974), Are Government Bonds Net Wealth?, Journal of Political Economy, 82: 1095-1117.
 - Barro, R.J. (1979), On the Determination of the Public Debt, Journal of Political Economy, 87: 940-971.
-

Ενότητα 5: Ορθολογικές Προσδοκίες, Μακροοικονομική Πολιτική και Αξιοπιστία

- Heijdra, B.J. (2017). Foundations of Modern Macroeconomics, 3rd Edition, Chapters 5 and 9, Oxford University Press.
- Barro, R.J. (1976), Rational Expectations and the Role of Monetary Policy, Journal of

Monetary Economics 2: 1-32.

- Barro, R.J. (1977), Long-term Contracting, Sticky Prices, and Monetary Policy, *Journal of Monetary Economics* 3: 305-316.
- Barro, R.J. and Gordon, D.B. (1983a), A Positive Theory of Monetary Policy in a Natural Rate Model, *Journal of Political Economy*, 91: 589-610.
- Barro, R.J. and Gordon, D.B. (1983b), Rules, Discretion and Reputation in a Model of Monetary Policy, *Journal of Monetary Economics*, 12: 101-121.
- Fischer, S. (1977), Long-Term Contracts, Rational Expectations, and the Optimal Money Supply Rule, *Journal of Political Economy*, 85: 191-205.
- Kydland, F.E. and Prescott, E.C. (1977), Rules Rather than Discretion: The Inconsistency of Optimal Plans, *Journal of Political Economy*, 85: 473-492.
- Lucas, R.E. (1972), Expectations and the Neutrality of Money, *Journal of Economic Theory*, 4: 103-124.
- Lucas, R.E. (1973), Some International Evidence on Output-Inflation Tradeoffs, *American Economic Review*, 63: 326-334.
- Ploeg, F. van der (1995), Political Economy of Monetary and Budgetary Policy, *International Economic Review*, 36: 427-439.
- Rogoff, K. (1985), The Optimal Degree of Commitment to an Intermediate Monetary Target, *Quarterly Journal of Economics*, 100: 1169-1189.
- Sargent, T.J. and Wallace, N. (1975), "Rational" Expectations, the Optimal Monetary Instrument, and the Optimal Money Supply Rule, *Journal of Political Economy*, 83: 241-254.
- Sargent, T.J. and Wallace, N. (1976), Rational Expectations and the Theory of Economic Policy, *Journal of Monetary Economics* 2: 169-183.

Ενότητα 6: Αγορά Εργασίας

- Heijdra, B.J. (2017). *Foundations of Modern Macroeconomics*, 3rd Edition, Chapter 7, Oxford University Press.
 - Azariadis, C. (1975), Implicit Contracts and Underemployment Equilibria, *Journal of Political Economy*, 83: 1183-1202.
 - Azariadis, C. and Stiglitz, J.E. (1983), Implicit Contracts and Fixed Price Equilibria, *Quarterly Journal of Economics*, Supplement, 98: 1-22.
 - Blanchard, O.J. and Summers, L.H. (1987a), Fiscal Increasing Returns, Hysteresis, Real Wages and Unemployment, *European Economic Review*, 31: 543-566.
 - Blanchard, O.J. and Summers, L.H. (1987b), Hysteresis in Unemployment, *European Economic Review*, 31: 288-295.
-

Σκοπός Μαθήματος

Ο σκοπός του μαθήματος είναι να αναπτύξει τις βασικές αρχές της Μικροοικονομίας. Θα αναλύθούν σε βάθος η συμπεριφορά του καταναλωτή και του παραγωγού, η δομή και η αποτελεσματικότητα των αγορών, ο ρόλος της αβεβαιότητας και του κινδύνου στις επιλογές των οικονομικών μονάδων, η μέτρηση της κοινωνικής ευημερίας και οι στρεβλώσεις που προκαλούνται από την λειτουργία των αγορών.

Διδάσκοντες

Σκαρτάδος Παναγιώτης

Ηλεκτρονική σελίδα μαθήματος

http://econservices.soc.uoc.gr/econ_classes/course/index.php?categoryid=3

Απαιτούμενες γνώσεις

Για την παρακολούθηση του μαθήματος αυτού είναι απαραίτητη η άριστη γνώση των βασικών αρχών της Μικροοικονομικής Ανάλυσης. Συνίσταται στον φοιτητή μια σοβαρή επανάληψη των αρχών της Μικροοικονομικής Ανάλυσης πριν την έναρξη των μαθημάτων. Σ αυτή την κατεύθυνση τα παρακάτω αγγλόφωνα εγχειρίδια μπορεί να φανούν πολύ χρήσιμα.

- Varian, H., *Intermediate Microeconomics: A Modern Approach*, W.W. Norton.
- Nicholson, W., and C. Snyder, *Microeconomic Theory: Basic Principles and Extensions*, 11th edition, South-Western, 2011.

Τρόπος αξιολόγησης

Το μάθημα διεκπεραιώνεται σε δεκατρείς (13) εβδομαδιαίες διαλέξεις των τριών ωρών. Η παρακολούθηση των διαλέξεων είναι υποχρεωτική. Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται συνδυαστικά από δύο γραπτές εξετάσεις, ενδιάμεση (30%) και τελική (50%), και από ένα αριθμό πακέτων προβλημάτων (20%).

Βασικό εγχειρίδιο

F. A. Cowell (2006). **Microeconomics: Principles and Analysis**, Oxford University Press, UK.

Hal Varian (1992). **Microeconomic Analysis**, W.W. Norton, USA.

Συμπληρωματική βιβλιογραφία

Jehle, G.A., and P.J. Reny (2001). **Advanced Microeconomic Theory**, Addison-Wesley, USA.

Mas-Collel A., M.D. Whinston and J.R. Green (1995). **Microeconomic Theory**, Oxford University Press, UK.

Gravelle, H., and R. Rees (2004). **Microeconomics**, Prentice Hall, USA.

<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)</i>	Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
	39	0	149	188

Διαλέξεις

Διαλέξεις 1 - 3: Γενική Εισαγωγή και Θεωρία Παραγωγού
- Cowell, Ch. 1-2 - Varian, Ch. 1 – 6

Διαλέξεις 4 - 6: Θεωρία Καταναλωτή
- Cowell, Ch. 4 - Varian, Ch. 7 – 10

Διαλέξεις 7 – 9: Δομή Αγορών
- Cowell, Ch. 3 & 5 - Varian, Ch. 13, 14 & 16

Διαλέξεις 10 – 11: Αβεβαιότητα και Κίνδυνος
- Cowell, Ch. 8 - Varian, Ch. 11

Διάλεξη 12: Κοινωνική Ευμερία
- Cowell, Ch. 9 - Varian, Ch. 22 – 24

Διάλεξη 13: Γενική Επανάληψη

Σκοπός Μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση της θεωρίας για διαφορετικών οικονομετρικών υποδειγμάτων που χρησιμοποιούνται στην εμπειρική έρευνα. Ξεκνάμε με το πολλαπλό υπόδειγμα παλινδρόμησης και την μελέτη των ιδιοτήτων των εκτιμητών OLS για μικρά και μεγάλα δείγματα. Επειδή στην πραγματικότητα είναι πιθανών να παραβιάζονται κάποιες από τις βασικές υποθέσεις του γραμμικού υποδείγματος, παρουσιάζουμε εναλλακτικές μεθόδους εκτιμήσεως του γραμμικού υποδείγματος (βοηθητικές μεταβλητές, γενικευμένη μέθοδος των ροπών, γενικευμένα ελάχιστα τετράγωνα) και αντίστοιχους ελέγχους υποθέσεων. Επίσης θα παρουσιάζεται στο μάθημα η μέθοδος της μέγιστης πιθανοφάνειας με έμφαση την εφαρμογή της στα υποδείγματα στα οποία η εξαρτημένη μεταβλητή μπορεί να πάρει περιορισμένες τιμές μόνο. Μέσω την θεωρία της μέγιστης πιθανοφάνειας θα μελετήσουμε τρεις γνωστούς ελέγχους μη-γραμμικών περιορισμών. Παρόλο που η έμφαση του μαθήματος είναι η θεωρία, θα γίνουν κάποιες εφαρμογές με το R και Stata.

Διδάσκοντες

Τζίνιους Μαργαρίτα

Ηλεκτρονική σελίδα μαθήματος

http://econservices.soc.uoc.gr/econ_classes/course/index.php?categoryid=3

Απαιτούμενες γνώσεις

Για την παρακολούθηση του μαθήματος είναι απαραίτητη η εξοικείωση του φοιτητή με την άλγεβρα μητρών, την στατιστική και την οικονομετρία σε προπτυχιακό επίπεδο. Πιο συγκεκριμένα, ο φοιτητής πρέπει να έχει κατανοήσει βασικές έννοιες όπως: τυχαίες μεταβλητές, πιθανότητες, κατανομές δειγματοληψίας, έλεγχος υποθέσεων και διαστήματα εμπιστοσύνης. Επίσης, η εξοικείωση του φοιτητή με το πολλαπλό υπόδειγμα παλινδρόμησης με μήτρες είναι πολύ σημαντική. Για προπαρασκευαστικό διάβασμα ο φοιτητής μπορεί να μελετήσει κάποια από τα παρακάτω βιβλία:

Stock J. and M. Watson (2003) Introduction to Econometrics, Addison Wesley.

Wooldridge J. (2006). Εισαγωγή στην Οικονομετρία. Μια Νέα προσέγγιση (Τόμοι Α και Β). Εκδόσεις Παπαζηση: Αθήνα.

Pindyck R. and D. Rubinfeld (2006). Econometric Models and Economic Forecasts. Irwin/McGraw-Hill: Boston, Mass.

Χρήστου, Γ.Κ. (2011). \ Εισαγωγή Στην Οικονομετρία. Gutenberg: Αθήνα.

Τζαβαλής, Η. (2008). Οικονομετρία. Εκδόσεις Οικονομικού Παν/μίου Αθηνών: Αθήνα.

Τρόπος αξιολόγησης

Το μάθημα διεκπεραιώνεται σε δεκατρείς (13) εβδομαδιαίες διαλέξεις των τριών ωρών. Η παρακολούθηση των διαλέξεων είναι υποχρεωτική.

Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται συνδυαστικά από μια τελική εξέταση (70%), και από ένα αριθμό πακέτων προβλημάτων (30%).

Βασικό εγχειρίδιο

William H. Greene (2008). **Econometric Analysis**, Upper Saddle River, N.J. : Prentice Hall, USA.

Marno Verbeek (2008). **A Guide to Modern Econometrics**, Wiley, UK.

Συμπληρωματική βιβλιογραφία

Arthur S. Goldberger (1991). **A course in Econometrics**, Harvard University Press, USA.

Jan Kmenta (1986). **Elements of Econometrics**, MacMillan, USA.

Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)

Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
39	0	149	188

Διαλέξεις

Διάλεξη 1: Το κλασσικό γραμμικό υπόδειγμα παλινδρόμησης
- Verbeek κεφ. 1-2 - Greene κεφ. 2-5 - σημειώσεις διδάσκον

- Επανάληψη άλγεβρα μητρών
 - Βασικές υποθέσεις και ιδιότητες του γραμμικού υποδείγματος.
 - Η μέθοδος των ελάχιστων τετραγώνων (OLS).
 - Ο συντελεστής προσδιορισμού.
 - Έλεγχος υποθέσεων ατομικών συντελεστών.
-

Διάλεξη 2: Πρόσθετα θέματα του γραμμικού υποδείγματος
παλινδρόμησης

-Verbeek κεφ. 2-3 - Greene κεφ. 4, 6.4

- Έλεγχος γραμμικών περιορισμών
 - Έλεγχος Chow
-

Διάλεξη 3: Πρόσθετα θέματα του γραμμικού υποδείγματος
παλινδρόμησης(συν.), εισαγωγή στο Stata και R

-Verbeek κεφ. 2-3 - Greene κεφ. 4, 6.4, σημειώσεις διδάσκουσα

- Ψευδομεταβλητές.
 - Πόσο ρεαλιστικές είναι οι υποθέσεις;
 - Εισαγωγή στα λογισμικά Stata και R
-

Διάλέξη 4: Ιδιότητες των OLS για μεγάλα δείγματα

- Verbeek κεφ. 2-3 - Greene κεφ. 4

- Ασυμπτωτική Θεωρία (όριο πιθανότητας, ασυμπτωτική κατανομή, κεντρικό οριακό θεώρημα)
 - Ασυμπτωτικές ιδιότητες των εκτιμητριών OLS.
-

Διάλέξη 5: Η μέθοδος των βοηθητικών μεταβλητών (I)

- Verbeek 5 - Greene 12.1-12.7

- Σφάλματα μετρήσεως.
 - Omitted variable bias.
 - Συστήματα ταυτοχρόνων Εξισώσεων.
 - Εκτίμηση με την μέθοδο των βοηθητικών μεταβλητών.
-

Διάλέξη 6: Η μέθοδος των βοηθητικών μεταβλητών (II)

- Verbeek 5 - Greene 12.1-12.7

- Ο έλεγχος του Hausman
 - Εισαγωγή στο GMM (generalized method of moments estimator)
-

Διάλέξη 7: Η μέθοδος της μέγιστης πιθανοφάνειας (MLE):Εκτίμηση

- Verbeek κεφ. 6.1 - Greene κεφ. 16.1-16.6, 16.9.1

- Η συνάρτηση πιθανοφάνειας
 - Η εκτιμήτρια MLE
 - Ιδιότητες της εκτιμήτριας MLE
 - Optimization algorithms
-

Διάλέξη 8 Η μέθοδος της μέγιστης πιθανοφάνειας (MLE):Ελέγχους

- Verbeek κεφ. 6.2, 7.1 - Greene κεφ. 16.1-16.6, 23.1-23.4

- Έλεγχος μη-γραμμικών περιορισμών: τα κριτήρια του λόγου πιθανοφάνειών, του Wald και του πολλαπλασιαστή Lagrange
 - Εφαρμογές
-

Διάλέξη 9: Η μέθοδος της μέγιστης πιθανοφάνειας (MLE):Εφαρμογές I

- Verbeek κεφ. 7.1 - Greene κεφ. 16.1-16.6, 23.1-23.4 - σημειώσεις διδάσκον

- Υποδείγματα με διχοτομικές εξαρτημένες μεταβλητές.
- Υπόδειματα probit, logit.
- Υπολογισμός marginal effects

Διάλεξη 10 Η μέθοδος της μέγιστης πιθανοφάνειας (MLE): Εφαρμογές II

- Verbeek κεφ. 7.2 - Greene κεφ. 16.1-16.6, 23.1-23.4 - σημειώσεις διδάσκουσας

- Υπόδειματα ordered probit, ordered logit.
- Υπολογισμός marginal effects.

Διάλεξη 11: Η μέθοδος της μέγιστης πιθανοφάνειας (MLE): Εφαρμογές III

- Verbeek 7.4 - Greene κεφ. 24

- Το Υπόδειγμα Tobit
- Εφαρμογή του Υποδείγματος

Διάλεξη 12: Περισσότερα για το υπόδειγμα Tobit

- Verbeek 7.4-7.5 - Greene κεφ. 24

- Σφάλματα ειδήκευσης
- Επεκτάσεις του υποδείγματος.

Διάλεξη 13: Επανάληψη και Ασκήσεις

Σκοπός Μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η έκθεση του φοιτητή σε διάφορες εναλλακτικές σχολές οικονομικής σκέψης και η ανάδειξη με αυτό τον τρόπο της πλουραλιστικής φύσης της οικονομικής επιστήμης. Στόχος είναι η ανάδειξη της διαφορετικότητας αλλά και των ομοιοτήτων ανάμεσα στις διάφορες σχολές, στο πλαίσιο της μεθοδολογίας και της φιλοσοφίας της οικονομικής επιστήμης. Αυτό γίνεται μέσω της ανίχνευσης των μεθοδολογικών αρχών και των θεμελιακών εννοιών κάθε σχολής. Έμφαση δίδεται στις σύγχρονες σχολές οικονομικής σκέψης χωρίς να απουσιάζουν και παλαιότερες σχολές οι οποίες έχουν έρθει ξανά στην επικαιρότητα. Έμφαση επίσης δίδεται στην μελέτη κλασικών κειμένων στην οικονομική σκέψη έτσι ώστε να έρθει ο φοιτητής σε άμεση επαφή με το έργο των πρωτοπόρων της οικονομικής σκέψης και όχι απλώς με κάποιες ερμηνείες του έργου τους. Οι σχολές που επιλέγονται διαφοροποιούνται μερικώς από έτος σε έτος.

Διδάσκοντες

Λαπατσιώρας Σπύρος

Ηλεκτρονική σελίδα μαθήματος

http://econservices.soc.uoc.gr/econ_classes/course/index.php?categoryid=3

Απαιτούμενες γνώσεις

Για την παρακολούθηση του μαθήματος είναι χρήσιμη η εξοικείωση του φοιτητή με τις βασικές έννοιες της πολιτικής οικονομίας, της οικονομικής μεθοδολογίας και της ιστορίας της οικονομικής σκέψης. Για προπαρασκευαστικό διάβασμα ο φοιτητής μπορεί να μελετήσει κάποια από τα παρακάτω βιβλία:

- Ζουμπουλάκης Μ., Μυλωνάκης Δ., Πατρώνης Β., επ., 2022, Ιστορία της Οικονομικής Σκέψης, Εκδόσεις Μπένου.
- Rima, I., 1999, Ιστορία της Οικονομικής Ανάλυσης, τόμοι I & II, Αθήνα: Gutenberg
- Θεοχάρης, Ρ., 1983-4, Ιστορία της Οικονομικής Αναλύσεως, τόμοι I & II, Αθήνα: Παπαζήσης
- Dobb, M., 1978, Θεωρίες της Αξίας και της Διανομής, Αθήνα: Gutenberg
- Rubin, R., 1994, Ιστορία Οικονομικών Θεωριών, Αθήνα: Κριτική
- Screpanti. E. and Zamagni, S., 2002, Η Ιστορία της Οικονομικής Σκέψης, Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός.
- Blaug, M., 1997, Economic Theory in Retrospect, Cambridge: Cambridge, University Press.
- Mair, M. & Miller, A., 1991, A Modern Guide to Economic Thought, Aldershot: Edward Elgar.
- Dowd, D., ed., 2002, Understanding Capitalism: Critical Analysis, From Karl Marx to Amartya Sen, London: Pluto Press.

Τρόπος αξιολόγησης

Το μάθημα διεκπεραιώνεται σε δεκατρείς (13) εβδομαδιαίες διαλέξεις των τριών ωρών. Η

παρακολούθηση των διαλέξεων είναι υποχρεωτική. Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών γίνεται συνδυαστικά από το τελική εξέταση στη διάρκεια της εξεταστικής και από την παρουσίαση κάποιων άρθρων σε μία συγκεκριμένη θεματική ενότητα ή ενός βιβλίου, κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

Φροντιστηριακά μαθήματα

Βασικό εγχειρίδιο

Milonakis, D. and B. Fine (2009). **From Political Economy to Economics: Method, the Social and the Historical in the Evolution of Economic Thought**, Routledge,

Dow, Sheila (1996). **The Methodology of Macroeconomic Thought: a Conceptual Analysis of Schools of Thought in Economics**, Oxford University Press,

Pheby, John (1988). **Methodology of Economics: A Critical Introduction**, M. E. Sharp,

Hausamn, Daniel (1997). **The Methodology of Economics: An Anthology**, Cambridge University Press,

Heilbroner, R. and W. Milberg (1995). **The Crisis of Vision in Modern Economic Thought**, Cambridge University Press,

Furuboth, E. and R. Richter (1998). **Institutions and Economic Theory: The Contributions of New Institutional Economics**, The University of Michigan Press,

Ioannides, Stavros (1992). **The Market, Competition and Democracy**, Edward

Elgar,

Ιωαννίδης, Σταύρος (1995). **Σύγχρονες Θεωρίες για τη Φύση της Επιχείρησης**, Παπαζήση,

Συμπληρωματική βιβλιογραφία

Blaug, Mark (1980). **The Methodology of Economics or How Economists Explain**, Cambridge University Press,

Coase, Ronald (1990). **The Firm the Market and the Law**, The University of Chicago Press,

Fox, Gillen (1997). **Reason and Reality in the Methodologies of Economics**, Edward Elgar,

Deane, Phyllis (1978). **The Evolution of Economic Ideas**, Cambridge University Press,

Green, F. and Nore (1977). **Economics: an Anti-Text**, Macmillan,

Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)

Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
39	0	149	188

Διαλέξεις

Διαλέξεις 1, 2, 3: Μεθοδολογία της Οικονομικής Επιστήμης

**Σημειώσεις διδάσκοντα πάνω στη Μεθοδολογία της Οικονομικής Επ/μης
Dow, 2002, κεφ. 5, 6Pheby, 1988, κεφ. 1, 2 Dow, 1996, κεφ. 3 Hausman, 1984, Introduction Fox, 1997, κεφ. 4, 5, 6 Blaug, 1980, κεφ. 1, 2, 3, 4, 5

Διάλεξη 4: Kuhn, Lakatos και η Εξέλιξη της Οικονομικής Σκέψης: Από την Κλασική στη Νεοκλασική Σχολή

Pheby, 1988, κεφ. 3. 4De Vroey, 1975, "The Transition from Classical to Neoclassical Economics: A Scientific Revolution", Journal of Economic Issues, vol. IX, no. 3, pp. 425-439.* Deane, κεφ. 6, 7* Screpanti and Zamagni, κεφ. 2.2, 5 Dow, 1996, κεφ. 4

Διαλέξεις 5, 6, 7: Από τη Θεσμική στη Νέα Θεσμική Σχολή

α. Θεσμική Σχολή**The New Palgrave: A Dictionary of Economics, λήμμα “Institutional Economics”.**Milonakis & Fine, 2009, From Political Economy to Economics, κεφ. 8: “Thorstein Veblen”.**Keaney, M., 2002, “Critical Institutionalism”, κεφ. 4 στο Dowd, D., ed., 2002 Understanding Capitalism: Critical Analysis.**Dowd, D., 2002, “Thorstein Veblen”, κεφ. 2 στο Dowd, D., ed., 2002 Understanding Capitalism: Critical Analysis. Hodgson, G., 1998, “The Approach of Institutional Economics”, Journal of Economic Literature, vol. 36, no. 1, March, pp. 166-192 Hodgson, G., 1989, “Institutional Economic Theory: The Old vs the New”, Review of Political Economy, vol. I, no. 3, pp. 249-69.β. Νέα Θεσμική Σχολή**Klein, “New Institutional Economics”, mimeo.**Furubotn and Richter, 1998, pp. 1-11, 29-49, 62-7.* Furubotn, 1997, “The Old and the New Institutionalism”, στο Koslowski, Methodology of the Social Sciences, κεφ. 17.* Ankarloo, D. 2002, “New Institutional Economics and Economic History”, Capital and Class, no. 78, pp. 9-36.* Eggertsoon, 1990, Economic Behavior and Institutions, κεφ. 1 North, D., 1995, “The New Institutional Economics and Third World Development”, κεφ. 2, στο Harris, Hunter and Lewis, ed. 1995, The New Institutional Economics and Third World Development.

Διαλέξεις 8,9: Η Θεωρία της Επιχείρησης και η Νέα Θεσμική Σχολή

**Ιωαννίδης, Σ., 1995, Σύγχρονες Θεωρίες για την Επιχείρηση, κεφ. 1, 2, 3, 4.* Coase, 1937, “The Nature of the Firm”, κεφ. 2 στο Coase, 1988, The firm, the Market and the Law.* Alchian and Demsetz, 1972, “Production, Information Costs and economic Organisation”, American Economic Review, vol. 62, pp. 777-795.* Marglin, S, 1974, “What do Bosses do”, Review of Radical Political Economics, 6:2, 60-112.

Διαλέξεις 10,11: Νέα Αυστριακή Σχολή

Milonakis & Fine, 2009, From Political Economy to Economics, κεφ. 13, “From Menger to Hayek”.Ιωαννίδης, Σ., Ανταγωνισμός Αγορά και Δημοκρατία, κεφ. 1, 2, 3, 5.* Hayek, F., 1945, “The Use of Knowledge in Society”, κεφ. IV, στο Hayek, 1948, Individualism and Economic Order.* Hayek, F., 1946, “The Meaning of Competition”, κεφ. V, στο Hayek, Individualism...* Kirzner, I., 1973, Competition and Entrepreneurship, κεφ. 1, 2.* Kirzner, I., 1997, “Entrepreneurial Discovery and the Competitive Market Process”, Journal of Economic Literature, vol. XXXV, March. Kirzner, I, 1992, Ludwig von Mises and Frederick von Hayek: the Modern Extension of Austrian Subjectivism”, κεφ. 7, στο Kirzner, The Meaning of the Market Process.

Διαλέξεις 12,13: Σχολή Ιδιοκτησιακών Δικαιωμάτων (Property Rights School)

Coase, R, 1960, “The Problem of Social Cost”, Journal of Law and Economics, 3, pp. 1-44, reprinted in Coase, ed., 1998, The Firm the Market and the Law, κεφ. 5.Demsetz, H., 1967, “Toward a Theory of Property Rights”, American Economic Review, Papers and Proceedings, 57, pp. 347-359.**Alchian, A. and H. Demsetz, 1973, “The Property Right Paradigm”, The Journal of Economic History, 33, pp. 16-27.* Furubotn, E. and S. Pejovich, 1972, “Property Rights and Economic Theory: A Survey of Economic Literature”, Journal of Economic Literature, vol. 10, pp. 1137- 1162.* Eggertsoon, Th., 1990, Economic Behavior and Institutions, κεφ. 8.* Furubotn, E. and R. Richter, 1998, Institutions and Economic Theory, κεφ.

Γενική Βιβλιογραφία του Μαθήματος

- Milonakis, D. and B. Fine, 2009, *From Political Economy to Economics: Method, the Social and the Historical in the Evolution of Economic Thought*, Routledge
 - Dow, Sheila, 1996, *The Methodology of Macroeconomic Thought: a Conceptual Analysis of Schools of Thought in Economics*, Oxford University Press
 - Blaug, Mark, 1980, *The Methodology of Economics or How Economists Explain*, Cambridge University Press
 - Pheby, John, 1988, *Methodology of Economics: A Critical Introduction*, M. E. Sharp.
 - Fox, Gillen, 1997, *Reason and Reality in the Methodologies of Economics*, Edward Elgar.
 - Hausamn, Daniel, ed., 1997, *The Methodology of Economics: An Anthology*, Cambridge University Press.
 - Deane, Phyllis, 1978, *The Evolution of Economic Ideas*, Cambridge University Press.
 - Green, F. and Nore, eds. 1977, *Economics: an Anti-Text*, Macmillan.
 - Heilbroner, R. and W. Milberg, 1995, *The Crisis of Vision in Modern Economic Thought*, Cambridge University Press.
 - Coase, Ronald, 1990, *The Firm the Market and the Law*, The University of Chicago Press.
 - North, D., 1981, *Structure and Change in Economic History*, W. W. Norton.
 - Furuboth, E. and R. Richter, 1998, *Institutions and Economic Theory: The Contributions of New Institutional Economics*, The University of Michigan Press.
 - Eggertsson, Thrainn, 1990, *Economic Behaviour and Institutions*, Cambridge University Press.
 - Harris, J., J. Hunter and C. Lewis, eds, 1995, *The New Institutional Economics and Third World Development*, Routledge.
 - Hayek, F. A., 1948, *Individualism and Economic Order*, The University of Chicago Press.
 - Kirzner, I., 1973, *Competition and Entrepreneurship*, The University of Chicago Press.
 - Kirzner, I. 1992, *The Meaning of the Market Process*, Routledge.
 - Ioannides, Stavros, 1992, *The Market, Competition and Democracy*, Edward Elgar. (Ελλ. Μετ.: Ιωαννίδης, Σταύρος, 1993, *Ανταγωνισμός, Αγορά και Δημοκρατία: Μία Κριτική της Νεοαυστριακής Οικονομικής Θεωρίας*, Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα.
 - Ιωαννίδης, Σταύρος, 1995, *Σύγχρονες Θεωρίες για τη Φύση της Επιχείρησης*, Παπαζήση.
-

ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΙΙ - ΟΙΚ5006

Σκοπός Μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρουσιάσει στοιχεία της σύγχρονης Μικροοικονομικής θεωρίας. Συγκεκριμένα, αρχικά θα παρουσιαστούν έννοιες της θεωρίας μη συνεργατικών και συνεργατικών παιγνίων. Κατόπιν το μάθημα θα εστιάσει σε θέματα βιομηχανικής οργάνωσης, δίνοντας έμφαση τόσο σε βασικά υποδείγματα όσο και σε πρόσφατες εξελίξεις στον τομέα. Τέλος, θα παρουσιαστούν βασικά υποδείγματα από τον τομέα των οικονομικών της πληροφόρησης.

Διδάσκοντες

Πετράκης Εμμανουήλ

Ηλεκτρονική σελίδα μαθήματος

http://econservices.soc.uoc.gr/econ_classes/course/index.php?categoryid=3

Απαιτούμενες γνώσεις

Η παραχολούθηση του μαθήματος προϋποθέτει την πολύ καλή γνώση των βασικών αρχών της Μικροοικονομικής, καθώς και των βασικών στοιχείων της θεωρίας παιγνίων.

Συνίσταται η μελέτη των παρακάτω συγγραμμάτων:

- Varian, H. (2010) Intermediate Microeconomics: A Modern Approach, W.W. Norton.
 - Nicholson, W., and C. Snyder (2011) Microeconomic Theory: Basic Principles and Extensions, South-Western.
 - Gibbons R. (1992) A primer in game theory, Prentice Hall.
-

Τρόπος αξιολόγησης

Το μάθημα διεκπεραιώνεται σε δεκατρείς (13) εβδομαδιαίες διαλέξεις των τριών ωρών. Η παρακολούθηση των διαλέξεων είναι υποχρεωτική.

Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται συνδιαστικά από δυο γραπτές εξετάσεις και από ένα αριθμό γραπτών ασκήσεων.

Βασικό εγχειρίδιο

Mas-Colell, Whinston and Green (1995). **Microeconomic Theory**, Oxford University Press,

Osborne and Rubinstein (1995). **A Course in Game Theory**, Oxford University Press,

Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)	Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
	39	0	148	187

Διαλέξεις

Διαλέξεις 1-4: Μη συνεργατικά παίγνια
Osborne and Rubinstein, κεφ. 2-8, 11-12

Διάλεξη 5: Συνεργατικά παίγνια
Osborne and Rubinstein, κεφ. 13-14

Διάλεξη 6: Παίγνια διαπραγμάτευσης
Osborne and Rubinstein, κεφ. 15

Διαλέξεις 7-8: Θέματα βιομηχανικής οργάνωσης I. Βασικά
υποδείγματα: θεωρία και εφαρμογές
Vives, κεφ. 3-6

Διαλέξεις 9-10: Θέματα βιομηχανικής οργάνωσης II. Υποδείγματα με
ασύμμετρη πληροφόρηση, δυναμικά υποδείγματα
Vives, κεφ. 8-9, Tirole, κεφ. 8-10

Διάλεξη 11: Θέματα οικονομικών της πληροφόρησης I. Το υπόδειγμα
εντολέα-εντολοδόχου, ηθικός κίνδυνος, αντίστροφη επιλογή
Macho-Stadler and Perez-Castrillo, κεφ. 2-4

Διαλέξεις 12-13: Θέματα οικονομικών της πληροφόρησης II.
Σχεδιασμός μηχανισμών, δημοπρασίες
Mas-Colell, Whinston and Green, κεφ. 23

ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΑ ΙΙ - ΟΙΚ5008

Σκοπός Μαθήματος

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η οικονομετρική ανάλυση των χρονολογικών σειρών που αποτελεί ένα από τους σημαντικότερους κλάδους της οικονομετρίας τόσο της θεωρητικής όσο και της εφαρμοσμένης. Η χρήση των μεθόδων ανάλυσης χρονολογικών σειρών είναι ευρύτατη στην έρευνα των οικονομικών και χρηματιστικών προβλημάτων. Στο μάθημα αναπτύσσονται μέθοδοι εκτίμησης και έλεγχοι υποθέσεων για γραμμικά (στάσιμα και μη-στάσιμα) υποδείγματα χρονολογιών σειρών καθώς και μη-γραμμικά υποδείγματα.

Διδάσκοντες

Τσιώτας Γεώργιος

Ηλεκτρονική σελίδα μαθήματος

http://econservices.soc.uoc.gr/econ_classes/course/index.php?categoryid=3

Απαιτούμενες γνώσεις

Για την παρακολούθηση του μαθήματος απαιτείται η γνώση της Οικονομετρίας Ι, στατιστικής και μαθηματικών(το επίπεδο που διδάσκεται στα οικονομικά)

Τρόπος αξιολόγησης

Το μάθημα διεκπεραιώνεται σε δεκατρείς (13) εβδομαδιαίες διαλέξεις των τριών ωρών . Η παρακολούθηση των διαλέξεων είναι υποχρεωτική.
Η αξιολόγηση των φοιτητών θα γίνει με γραπτό διαγώνισμα στην εξεταστική περίοδο και μια γραπτή εργασία.

Φροντιστηριακά μαθήματα

Κατά την διάρκεια των παραδόσεων θα γίνουν φροντιστηριακές ασκήσεις με την χρήση υπολογιστών.

Βασικό εγχειρίδιο

Enders Walt (2010). **Applied econometric time series**, Wiley , USA.

Hamilton J.D. (1994). **Time Series Analysis**, Princeton University Press,

Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)

Διαλέξεις
39

Φροντιστήρια
0

Αυτοτελής μελέτη
149

Σύνολο
188

Διάλεξη 1: Εισαγωγή στις Χρονολογικές Σειρές Σημειώσεις διδάσκον

Επιπλέον Βιβλιογραφία για το μάθημα:

Bibliography

Banerjee A., J Dolado, J. W. Galbraith and D. F. Hendry, 'Co-integration, Error-correction and the econometric analysis of non-stationary data';, (1993), O.U.P., Oxford

Bera A.K., Higgins M.L. 1993. ARCH Models: Properties, Estimation and Testing. *Journal of Economic Surveys* 7, 305-362.

Bollerslev T. 1986. Generalized Autoregressive Conditional Heteroscedasticity, *Journal of Econometrics* 31, 307-327.

Box, G. E. P., and F. M. Jenkins. 1976. *Time Series Analysis: Forecasting and Control*, 2nd ed. Oakland, CA: Holden-Day.

Brockwell, Peter J.; Davis, Richard A. 1991. *Time Series: Theory and Methods*. Springer-Verlag.

Brockwell, Peter J.; Davis, Richard A. 2002. *Introduction to Time Series and Forecasting*, second edition, Springer-Verlag, New York.

Chateld, C. 1989. *The Analysis of Time Series*, 4th ed. London: Chapman and Hall.

Engle R.F., 1982. Autoregressive Conditional Heteroscedasticity with Estimates of the Variance of United Kingdom Inflation, *Econometrica* 50, 987-1008.

Fan, J., Yao, Q., 2003. *Nonlinear Time Series: Nonparametric and Parametric Methods*. Springer-Verlag New York.

Harvey, A.C., 1993. *Time Series Models: The MIT Press*; 2 edition.

Kim, S., Shephard, N., and Chib, S., 1998. Stochastic volatility: Likelihood inference and comparison with ARCH models. *Review of Economic Studies* 65: 361-393.

Makridakis, S.G, Wheelwright, S.C, R.J. Hyndman, 1998. *Forecasting: Methods and Applications*, Wiley, 3rd edition.

Shumway, R.H., D.S. Stoer, 2005. *Time Series Analysis and Its Applications: With R Examples*, Springer-Verlag, Third Edition.

Terasvirta, T., 1994. Specification, Estimation, and Evaluation of Smooth Transition Autoregressive Models, *Journal of the American Statistical Association*, 89, 2082-218.

Tong, H., 1990. *Non-Linear Time Series: A Dynamical System Approach*. Oxford University Press.

Tsay, R.S., 2010. *Analysis of Financial Time Series*, Third Edition Wiley.

Διάλεξη 2: Υποδείγματα ARIMA Σημειώσεις διδάσκον

Διάλεξη 3: Εκτίμηση και Διαγνωστικά Εργαλεία Υποδειγμάτων ARIMA

Διάλεξη 4: Χρονολογικές Σειρές στην Πρακτική I. Seasonal ARIMA Models

Σημειώσεις διδάσκον

Διάλεξη 5: Χρονολογικές Σειρές στην Πρακτική II. Ψευδομεταβλητές σε Υποδείγματα ARIMA. Το υπόδειγμα ADL

Σημειώσεις διδάσκον

Διάλεξη 6: Χρονολογικές Σειρές στα Χρηματοοικονομικά I. Υποδείγματα GARCH, Threshold Models

Σημειώσεις διδάσκον

Διάλεξη 7: Χρονολογικές Σειρές στα Χρηματοοικονομικά II. Stochastic Volatility Models, Regime Switching Models, Value-t-Risk

Σημειώσεις διδάσκον

Διάλεξη 8: Μοναδιαίες ρίζες και οι σχετικοί έλεγχοι

- Χρήστου σ. 836-840, 843-863, 867-868, 876-877 - Κάτος 960-969 - Enders 195, 206, 209-222, 234

Διάλεξη 9: Συνολοκλήρωση και μακροχρόνια ισορροπία

- Χρήστου σ. 879-887 - Κάτος 1002-1005 - Enders 357, 363

Διάλεξη 10: Έλεγχοι συνολοκλήρωσης.

- Χρήστου σ. 879-886 - Κάτος 1005-1009 - Enders 373

Διάλεξη 11: Βραχυχρόνιες και μακροχρόνιες επιδράσεις. Το υπόδειγμα διόρθωσης λάθους (ECM)

- Χρήστου σ. 891-897 - Κάτος 1013-1022 - Enders 365

Διάλεξη 12: Εισαγωγή στα υποδείγματα VAR και οι συναρτήσεις αιφνιδίων Αντιδράσεων (IRF)

- Χρήστου σ 910-915 - Κάτος 1023-1032 - Enders 209, 307

Διάλεξη 13: Έλεγχοι συνολοκλήρωσης με τη μέθοδο Johansen

- Κάτος 1035-1041 - Enders 393-395

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ - ΟΙΚ5101

- Σκοπός Μαθήματος**
- Ο κύκλος αυτός μαθημάτων αποτελείται από μια σειρά διαλέξεων που επικεντρώνουν το ενδιαφέρον τους σε σύγχρονα προβλήματα που αφορούν τις θεωρίες περί χρήματος στα πλαίσια της ανοικτής οικονομίας.
 - Θα εξετασθούν οι σχέσεις που υφίστανται μεταξύ χρήματος, εισοδήματος, απασχόλησης, πληθωρισμού, οικονομικής ανάπτυξης και πληθωρισμού.
 - Θα εστιασθεί το ενδιαφέρον μας στους στόχους της νομισματικής πολιτικής, τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την επίτευξή τους και στο κατά πόσο οι μέθοδοι αυτοί είναι αποτελεσματικές
 - Στόχος αυτού του κύκλου μαθημάτων είναι η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης σε θέματα της οικονομικής επιστήμης που θα πραγματευτούν, η ευχέρεια στη παρουσίασή τους και η ικανότητα γραφής μικρών δοκιμίων από πλευράς φοιτητών.
 - Με το τέλος των διαλέξεων αναμένεται οι φοιτητές να είναι σε θέση να κατανοούν άρθρα που είναι γραμμένα σε περιοδικά υψηλής στάθμης. Επιπλέον θα είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται τα ερωτήματα που τίθενται, τη συνεισφορά τους στη βιβλιογραφία και την δυνατότητα να βελτιωθούν ώστε να απαντούν σε θέματα που έχουν παρακάμψει.
 - Στο τέλος του εξαμήνου οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να παραδώσουν ένα μικρό δοκίμιο μέχρι είκοσι σελίδες σε ένα από τα θέματα που θα παρουσιασθεί.

Διδάσκοντες

Παπαδόπουλος Αθανάσιος

Ηλεκτρονική σελίδα μαθήματος

http://econservices.soc.uoc.gr/econ_classes/course/index.php?categoryid=3

Απαιτούμενες γνώσεις

Για την παρακολούθηση του μαθήματος απαιτείται η γνώση Μακροοικονομικής I και II και μαθηματικών(το επίπεδο που διδάσκεται στα οικονομικά)

Τρόπος αξιολόγησης

Το μάθημα διεκπεραιώνεται σε δεκατρείς (13) εβδομαδιαίες διαλέξεις των τριών ωρών . Η παρακολούθηση των διαλέξεων είναι υποχρεωτική.
Η αξιολόγηση των φοιτητών θα γίνει με γραπτή εργασία και παρουσίαση της εργασίας.

Βασικό εγχειρίδιο

Hejdra, B. J. (2009). **Foundation of Modern Macroeconomics**, Oxford University

<i>Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)</i>	Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
	39	0	149	188

Διαλέξεις

Βιβλιογραφία

Βιβλία

- Blanchard, O.J., Fischer, S., Lectures on Macroeconomics, Cambridge: MIT Press, 1989.
- Champ, B. και Freeman, S. (1994) Modeling Monetary Economies, New York: John Wiley & Sons Inc.
- Peter Bofinger, Monetary Policy: Goals, Institutions Strategies and Instruments, Oxford 2001
- Dornbusch, Rudiger (1980), Open Economy Macroeconomics, Basic Books, New York.
- Handbook of Macroeconomics, Volume 3, edited by M. Woodford and J. Taylor.
- Handbook of Monetary Economics, Volumes 1 and 2, edited by B. Friedman and F. Hahn.
- Ben J. Heijdra and F. van der Ploeg Foundations of Modern Macroeconomics, Oxford 2002
- Mark, N. C., International Macroeconomics and Finance: Theory and Econometric Methods, Blackwell Publishers, 2001
- McCallum, Bennett T. Monetary Economics: Theory and Policy. MacMillan, 1989 (Μετάφραση από εκδόσεις Κριτική)
- Mishkin, F.S., The Economics of Money, Banking, and Financial Markets, 6th Edition, New York: Addison Wesley Press, 2001.
- Solow, R. M., and Taylor, J.B., Inflation, Unemployment and Monetary Policy, Cambridge: MIT Press, 1999.
- Walsh, C.E., Monetary Theory and Policy, Cambridge: MIT Press, 2003.

Ενότητα 1: Εισαγωγή: Θεωρία Χρήματος και Βασικές Έννοιες

Ενότητα 2: Υποδείγματα Χρήματος

Ενότητα 3: Διακριτική Πολιτική και Χρονική Ασυνέπεια

Ενότητα 4: Πολιτικοί Κύκλοι και Οικονομική Πολιτική

Ενότητα 5: Νομισματική Πολιτική, Κεντρική Τράπεζα

Ενότητα 6: Κανόνες Νομισματικής Πολιτικής.

Ενότητα 7: Νομισματική Πολιτική – Πληθωρισμός και

Σκοπός Μαθήματος

Το μάθημα καλύπτει τα βασικά θέματα στα οικονομικά της εργασίας και έχει στόχο οι φοιτητές να αναπτύξουν ερευνητικό ενδιαφέρον για αυτό το πεδίο. Το μάθημα αναγνωρίζει ότι στην πραγματικότητα οι αγορές εργασίας λειτουργούν μη ανταγωνιστικά τόσο λόγω της ανεπαρκούς πληροφόρησης των εμπλεκομένων σε αυτήν όσο και επειδή υπάρχουν θεσμοί (π.χ. κατώτατοι μισθοί, συνταξιοδοτικές πολιτικές κ.λπ.) που δεν είναι συμβατοί με μια ανταγωνιστική αγορά εργασίας. Η έμφαση του μαθήματος είναι στις προβλέψεις της οικονομικής θεωρίας ως προς τις επιπτώσεις των θεσμών στην αγορά εργασίας και στις εκτιμήσεις που έχουν γίνει για τον ποσοτικό προσδιορισμό των επιπτώσεων αυτών.

Διδάσκοντες

Νικολίτσα Δάφνη

Ηλεκτρονική σελίδα μαθήματος

http://econservices.soc.uoc.gr/econ_classes/course/index.php?categoryid=3

Απαιτούμενες γνώσεις

Οι φοιτητές συνιστάται όπως διαθέτουν γνώσεις Μικροοικονομικής και Μακροοικονομικής ανάλυσης, καθώς και γνώσεις Στατιστικής και Οικονομετρίας.

Μαθησιακά Αποτελέσματα και Γενικές Ικανότητες

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες θα πρέπει:

- να είναι σε θέση να διατυπώσουν υποδείγματα λειτουργίας της αγοράς εργασίας,
- να μπορούν να αναλύσουν τους προσδιοριστικούς παράγοντες των μισθών, της απασχόλησης, της συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό και της ανεργίας.
- να μπορούν να αναλύσουν τις επιπτώσεις εναλλακτικών επιλογών οικονομικής πολιτικής στην αγορά εργασίας
- να μπορούν να επιλέξουν τον αποτελεσματικότερο τρόπο εκτίμησης των ποσοτικών επιπτώσεων των θεσμών στην αγορά εργασίας και των προσδιοριστικών παραγόντων των βασικών δεικτών της αγοράς εργασίας

Τρόπος αξιολόγησης

Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών βασίζεται στην τελική εξέταση (55%) και σε μια εργασία (45%). Για την εργασία, οι φοιτητές/τριες θα κληθούν να αναλύσουν (σύνοψη, κριτική αξιολόγηση κ.λπ.) ενός επιστημονικού άρθρου που περιλαμβάνεται στη βιβλιογραφία του μαθήματος. Η εργασία είναι παραδοτέα την ημέρα της τελικής εξέτασης.

Βασικό εγχειρίδιο

Boeri, T. and J. van Ours (2013). **Τα Οικονομικά της Εργασίας – Ανάλυση Ατελών Αγορών**, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα.

Ashenfelter, O.C. and R. Layard (1986). **Handbook of Labor Economics, Vols. 1 & 2**, Elsevier, Amsterdam.

Ashenfelter, O.C. and D. Card (1999). **Handbook of Labor Economics, Τόμοι. 3A, 3B & 3C**, Elsevier, Amsterdam.

Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)	Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
	39	0	149	188

Διαλέξεις

Διάλεξη 1: Επισκόπηση των θεμάτων του μαθήματος & Εισαγωγή στην ανταγωνιστική αγορά εργασίας

-Προσφορά εργασίας

-Ζήτηση εργασίας

-Προσδιορισμός μισθών

- Boeri, T. and J. van Ours (2013), Τα Οικονομικά της Εργασίας – Ανάλυση Ατελών Αγορών, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, Κεφ. 1.
 - Card, D. (2022), Who set your wage?, <https://davidcard.berkeley.edu/papers/Card-presidential-address.pdf>
-

Διάλεξη 2: Θεσμοί στην αγορά εργασίας

-Ορισμοί των θεσμών και διαφορές μεταξύ χωρών

-Λόγοι ύπαρξης και αλληλεπιδράσεις μεταξύ θεσμών στην αγορά εργασίας

-Μελέτες εκτίμησης των επιδράσεων των θεσμών στην αγορά εργασίας

- Boeri, T. and J. van Ours (2013), Τα Οικονομικά της Εργασίας – Ανάλυση Ατελών Αγορών, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, Κεφ. 1.
- Blau, F.D. and L.M. Kahn (1999), “Institutions and laws in the labor market”, στο Ashenfelter, O. and R. Layard (επιμ.), Handbook of Labor Economics, Elsevier, Τόμος 3A, σελ. 1399-1461.
- Nickell, S.J. and R. Layard (1999), “Labor market institutions and economic performance” στο Ashenfelter, O. and R. Layard (επιμ.), Handbook of Labor Economics, Elsevier, Τόμος 3C, σελ. 3029-3084.
- Soskice, D. (1990), “Wage Determination: The Changing Role of Institutions in Advanced Industrialized Countries”, Oxford Review of Economic Policy, Vol. 6, No. 4, 36-61.

Διάλεξη 3: Κατώτατοι μισθοί

-Λόγοι εισαγωγής κατώτατων μισθών

-Τρόποι προσδιορισμού των κατώτατων μισθών: επισκόπηση των στοιχείων από τις χώρες του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης

-Προβλέψεις της οικονομικής θεωρίας σχετικά με τις επιπτώσεις της εισαγωγής κατώτατων μισθών σε μια ανταγωνιστική αγορά εργασίας

-Μελέτες των ποσοτικών επιπτώσεων των κατώτατων μισθών στην απασχόληση και τους μισθούς

-Κατώτατοι μισθοί και ανισότητα εισοδήματος

- Boeri, T. and J. van Ours (2013), Τα Οικονομικά της Εργασίας – Ανάλυση Ατελών Αγορών, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, Κεφ. 2.
- Brown, C. (1999), “Minimum wages, employment, and the distribution of income”, στο Ashenfelter, O. and R. Layard (επιμ.), Handbook of Labor Economics, Elsevier, Τόμος 3B, σελ. 2101-2163.
- Card, D., & Krueger, A. B. (1994). Minimum Wages and Employment: A Case Study of the Fast-Food Industry in New Jersey and Pennsylvania. The American Economic Review, 84(4), 772–793. <http://www.jstor.org/stable/2118030>.
- Cengiz, Doruk and Dube, Arindrajit and Lindner, Attila and Zentler-Munro, David (2021), Seeing Beyond the Trees: Using Machine Learning to Estimate the Impact of Minimum Wages on Labor Market Outcomes, NBER Working Paper 28399. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3776969>
- Grossman, J.B. (1983), “The impact of the minimum wage on other wages”, The Journal of Human Resources, 18(3), 359-378.
- Neumark, David and Shirley, Peter (2021), Myth or Measurement: What Does the New Minimum Wage Research Say about Minimum Wages and Job Loss in the United States?, NBER Working Paper 28388.

Διάλεξη 4: Εργατικά συνδικάτα και συλλογικές διαπραγματεύσεις

-Θεωρητικά υποδείγματα του τρόπου προσδιορισμού των μισθών με την παρουσία εργατικών συνδικάτων

-Επίδραση των συνδικάτων επί των μισθών

-Αποτελεσματικός τρόπος οργάνωσης των διαπραγματεύσεων

- Boeri, T. and J. van Ours (2013), Τα Οικονομικά της Εργασίας – Ανάλυση Ατελών Αγορών, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, Κεφ. 3.
- Calmfors, L. and J. Driffill (1988), “Bargaining Structure, Corporatism and Macroeconomic Performance”, Economic Policy, Vol. 3, No. 6, pp. 13-61.
- OECD (2017), Employment Outlook, Ch.4.

Διάλεξη 5: Ρύθμιση ωρών εργασίας

-Θεωρητικό υπόδειγμα

-Θέματα οικονομικής πολιτικής: ρυθμίσεις ωρών εργασίας

-Η μείωση των ωρών εργασίας ως μέτρο για την καταπολέμηση της ανεργίας

- Boeri, T. and J. van Ours (2013), Τα Οικονομικά της Εργασίας – Ανάλυση Ατελών Αγορών, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, Κεφ. 5.

Διάλεξη 6: Η απόφαση για συνταξιοδότηση

Γιατί υπάρχει η υποχρεωτική συνταξιοδότηση

Προσδιοριστικοί παράγοντες της απόφασης για συνταξιοδότηση

- Boeri, T. and J. van Ours (2013), Τα Οικονομικά της Εργασίας – Ανάλυση Ατελών Αγορών, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, Κεφ. 6.
- Lazear, E. P. (1979). Why Is There Mandatory Retirement? *Journal of Political Economy*, 87(6), 1261–1284. <http://www.jstor.org/stable/1833332>

Διάλεξη 7: Εισφορές στην κοινωνική ασφάλιση και συνταξιοδοτικά συστήματα

-Οι επιπτώσεις των εισφορών στην κοινωνική ασφάλιση στην αγορά εργασίας

-Εναλλακτικά συνταξιοδοτικά συστήματα

- Boeri, T. and J. van Ours (2013), Τα Οικονομικά της Εργασίας – Ανάλυση Ατελών Αγορών, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, Κεφ. 6.
- Gruber, J. (2017), Δημόσια Οικονομική και πολιτική, Αθήνα: Εκδόσεις Da Vinci.

Διάλεξη 8: Οικογενειακές πολιτικές

-Δομές παροχής παιδικής φροντίδας και προσφορά εργασίας

-Άδειες φροντίδας και προσφορά εργασίας

- Boeri, T. and J. van Ours (2013), Τα Οικονομικά της Εργασίας – Ανάλυση Ατελών Αγορών, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, Κεφ. 6.

Διάλεξη 9: Εκπαίδευση και κατάρτιση

-θεωρία ανθρώπινου κεφαλαίου και θεωρία σηματοδότησης

-Αποδόσεις της εκπαίδευσης

-Διάκριση μεταξύ γενικής και ειδικής κατάρτισης

- Boeri, T. and J. van Ours (2013), Τα Οικονομικά της Εργασίας – Ανάλυση Ατελών Αγορών, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, Κεφ. 8.

Διάλεξη 10: Μετανάστευση και αγορά εργασίας

-Προσδιοριστικοί παράγοντες της μετανάστευσης

-Επιπτώσεις της μετανάστευσης στην αγορά εργασίας της χώρας υποδοχής

- Boeri, T. and J. van Ours (2013), Τα Οικονομικά της Εργασίας – Ανάλυση Ατελών Αγορών, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, Κεφ. 9.
- Card, D. (1990). The Impact of the Mariel Boatlift on the Miami Labor Market. *Industrial and Labor Relations Review*, 43(2), 245–257. <https://doi.org/10.2307/2523702>

Διάλεξη 11: Πολιτικές καταπολέμησης της ανεργίας – παθητικές πολιτικές καταπολέμησης της ανεργίας

-Χαρακτηριστικά των συστημάτων επιδότησης της ανεργίας

-Επιπτώσεις των επιδομάτων ανεργίας στην αγορά εργασίας

- Boeri, T. and J. van Ours (2013), Τα Οικονομικά της Εργασίας – Ανάλυση Ατελών Αγορών, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, Κεφ. 11.

Διάλεξη 12: Πολιτικές καταπολέμησης της ανεργίας – ενεργητικές πολιτικές καταπολέμησης της ανεργίας

-Χαρακτηριστικά των ενεργητικών απασχόλησης

-Επιπτώσεις των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης στην αγορά εργασίας

- Boeri, T. and J. van Ours (2013), Τα Οικονομικά της Εργασίας – Ανάλυση Ατελών Αγορών, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, Κεφ. 12.

Διάλεξη 13: Πολιτικές προστασίας της απασχόλησης και επανάληψη

-Πολιτικές προστασίας της απασχόλησης

-Επιπτώσεις των πολιτικών προστασίας της απασχόλησης στην αγορά εργασίας

- Boeri, T. and J. van Ours (2013), Τα Οικονομικά της Εργασίας – Ανάλυση Ατελών Αγορών, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, Κεφ. 10.
-

Σκοπός Μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρέχει στους φοιτητές τα απαραίτητα εφόδια προκειμένου να κατανοήσουν τις χρηματοοικονομικές έννοιες και τα εργαλεία των χρηματαγορών και κεφαλαιαγορών. Θα παρουσιαστούν οι βασικές μεθοδολογίες και ο ρόλος των θεσμών για τη λειτουργία της αγοράς. Θα εισάγει τους φοιτητές στις εξελίξεις του χρηματοπιστωτικού συστήματος και στα νέα χρηματοοικονομικά εργαλεία προκειμένου να ποσοτικοποιήσουν και να διαχειριστούν τους κινδύνους σε ένα διεθνοποιημένο περιβάλλον.

Διδάσκοντες

Αποστολάκης Γεώργιος

Απαιτούμενες γνώσεις

Για την ομαλή μετάβαση της ύλης χρήσιμη είναι η μελέτη βασικών εννοιών και εργαλείων της Χρηματοοικονομικής Διοίκησης. Για το λόγο αυτό συνίσταται οι φοιτητές να μελετήσουν βασικές έννοιες αξιολόγησης επενδύσεων και χρηματοδοτήσεων, μεθοδολογίες λήψης χρηματοοικονομικών αποφάσεων, αντικειμενικός σκοπός και λειτουργίες της αγοράς κεφαλαίου, υπολογισμός και ανάλυση δανειακών καταστάσεων, προσδιορισμός ταμειακών ροών σε ονομαστικούς και πραγματικούς όρους, κατηγορίες και βασικά χαρακτηριστικά μετοχών, ομολογιών και αξιογράφων. Για προπαρασκευαστικό διάβασμα ο φοιτητής μπορεί να μελετήσει κάποια από τα παρακάτω βιβλία:

- Brigham E., Weston F., 1986, Βασικές αρχές της χρηματοοικονομικής διαχείρισης και πολιτικής, Εκδόσεις Παπαζήση ΑΕΒΕ, Αθήνα
 - Δράκος Α. και Καραθανάσης Γ., 2010, Χρηματοοικονομική Διοίκηση των Επιχειρήσεων, Εκδόσεις Ε. Μπένου, Αθήνα.
 - Ζοπουνίδης Κ., 2013, Βασικές Αρχές Χρηματοοικονομικού Μάνατζμεντ, Εκδόσεις Κλειδάριθμος, Αθήνα.
-

Τρόπος αξιολόγησης

Η βαθμολόγηση του μαθήματος βασίζεται συνδυαστικά σε ένα γραπτό διαγώνισμα κατά την διάρκεια της εξεταστικής περιόδου του Τμήματος, μιας εργασίας η οποία συγγράφεται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και παρουσιάζεται στο τέλος καθώς και ένα σύνολο ατομικών ασκήσεων η οποίες παραδίδονται στο τέλος κάθε θεματικής ενότητας.

Συμπληρωματική βιβλιογραφία

Elton E.J., Gruber M.J., Brown S. and Goetzmann W. (2002). **Modern Portfolio Theory and Investment Analysis**, John Wiley and Sons,

Hull C. (2000). **Options, Futures and other Derivatives**, Prentice Hall,

Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)	Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
	39	0	149	188

Διαλέξεις

Διάλεξη 1: Το Χρηματοπιστωτικό Σύστημα

- Bodie Z., Kane A. and Marcus A., 2002, Investments, McGraw Hill - Fabozzi F., ed., 1989, Portfolio and Investment Management, Probus Publisher - Fabozzi F. and Zarb F., 1986, Handbook of Financial Market, Dow Jones Irwin, Homewood - Mc Inish T., 2000, Capital Markets a Global Perspective, Blackwell

- Η ροή των χρηματοοικονομικών πόρων
 - Μορφές χρηματοπιστωτικών οργανισμών
 - Χρηματοπιστωτικές αγορές
 - Θέματα πιστωτικής πολιτικής και εξελίξεις στις χρηματαγορές και κεφαλαιαγορές
-

Διάλεξη 2: Θεσμικό Πλαίσιο των Αγορών Κεφαλαίου και Εποπτεία

- Dermine J. and Hillion P., 1999, European Capital Markets with a Single Currency, Oxford University Press - Dufey G. and Giddy I., 1994, The International Money Market, Englewood Cliffs - Προβόπουλος Γ. και Γκόρτσος Χ., επιμέλεια, 2004 - Το νέο Ευρωπαϊκό Χρηματοοικονομικό Περιβάλλον, Εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα

- Διεθνείς εξελίξεις και θεσμικές διαμορφώσεις στις αγορές
 - Η εποπτεία στην αγορά κεφαλαίου
 - Θεσμικό πλαίσιο της ελληνικής κεφαλαιαγοράς
-

Διάλεξη 3: Αποτίμηση Αξιογράφων I

- Don M. Chance, 1990, Default Risk and the Duration of Zero Coupon Bonds, The Journal of Finance, vol. 45, is.1, pp 265-274 - Dichev I. D. and Piotroski J. D., 2001, The Long-Run Stock Returns Following Bond Ratings Changes, The Journal of Finance, vol. 56, is.1, pp 173-203 - Chua J.H., 1984, A Closed Formula for Calculating Bond Duration, Financial Analysts Journal - Kliger D. and Sarig O., 2002, The Information Value of Bond

- Γενικά χαρακτηριστικά Μετοχών
- Τα μοντέλα προεξόφλησης των χρηματικών ροών (Discounted Cash Flow Models)
- Το μοντέλο προεξόφλησης των μερισμάτων (Dividend Discount Model)
- Το μοντέλο των Gordon – Shapiro
- Μοντέλο πολλαπλών φάσεων εκτίμησης της αξίας μιας μετοχής
- Προβλήματα κατά την εφαρμογή του μοντέλου Gordon - Shapiro
- Το μοντέλο προεξόφλησης των λειτουργικών καθαρών ροών (Present Value of Operating Free Cash Flow)
- Το μοντέλο προεξόφλησης των λειτουργικών καθαρών ροών στη μετοχή (Present Value of Free Cash Flow to Equity)
- Παράγοντες που επηρεάζουν τα αναμενόμενα κέρδη ανά μετοχή

Διάλεξη 4: Αποτίμηση Αξιογράφων II

- Don M. Chance, 1990, Default Risk and the Duration of Zero Coupon Bonds, *The Journal of Finance*, vol. 45, is.1, pp 265-274 - Dichev I. D. and Piotroski J. D., 2001, The Long-Run Stock Returns Following Bond Ratings Changes, *The Journal of Finance*, vol. 56, is.1, pp 173-203 - Chua J.H., 1984, A Closed Formula for Calculating Bond Duration, *Financial Analysts Journal* - Klinger D. and Sarig O., 2002, The Information Value of Bond

- Γενικά χαρακτηριστικά ομολογιών
- Η παγκόσμια αγορά ομολόγων
- Αποδόσεις και αποτίμηση ομολογιών
- Παράγοντες που επεξηγούν το επίπεδο των επιτοκίων. Θεωρία προσδοκίων (Fisher, 1896), θεωρία προτίμησης ρευστότητας (Hicks, 1939), θεωρία κατάτμησης της αγοράς (Culbertson 1957; Conard 1959), θεωρία προτιμήσεων βάση συνήθειας (Modigliani and Sutch, 1966)
- Τύποι κινδύνου που αντιμετωπίζει ο κάτοχος μιας ομολογίας και στρατηγικές αντιμετώπισης

Διάλεξη 5: Θεωρία Χαρτοφυλακίου I

- Black F., 1972, Capital Market Equilibrium with Restricted Borrowing, *Journal of Business*, vol. 45, pp. 414-455 - Black F., 1993, Beta and Return, *Journal of Portfolio Management*, vol. 19, is. 1, pp8-18 - Dopfel, F.E., 2003, Asset allocation in a lower stock-bond correlation environment, *Journal of Portfolio Management*, vol. 30, pp. 25-38 - Fama E. and MacBeth J., 1973, Risk, Return and Equilibrium. Empirical Test, *Journal of Political Economy*, vol. 81, is. 1, pp 607-636 - Fama E., 1991, Efficient Capital Market II, *Journal of Finance*, vol. 46, is. 5, pp 1575-1617 - Fama E. and French, 1992, The Cross section of Expected Stock Returns, *Journal of Finance*, vol. 47, pp. 427-65 - Fama E. and French, 1993, Common Risk Factor I the Returns of Bonds and Stockw, *Journal of Financial Economics*, vol. 33, pp. 3-56 - Fama E. and French, 1995, Size and Book-to-Market Factors in Earnings and Returns, *Journal of Finance*, vol. 50, is. 1, pp 131-155 - Karanikas, E., G. Leledakis and E. Tzavalis, 2006, Structural Changes in Expected Stock Returns Relationships: Evidence from ASE, *Journal of Business Finance and Accounting*, vol. 33, is. 9 & 10, pp. 1610-1628 - Markovitz H., 1952, Portofolio Selection, *Journal of Finance*, vol. 7, is. 1, pp 77-91 - Sharpe W., 1964, Capital Asset Prices: A Theory of Market Equilibrium Under Conditions of Risk, *Journal of Finance*, vol. 19, is. 3, pp 425-442

- Διαφοροποίηση και συντελεστής συσχέτισης

- Διασπορά χαρτοφυλακίου και το εφικτό σύνολο
- Ο αλγόριθμος της κρίσιμης γραμμής του Markowitz και περιορισμοί τύπου ανισότητας
- Η αντικειμενική συνάρτηση. Επίλυση χωρίς περιορισμούς τύπου ανισότητας μέσω της συνάρτησης Lagrange. Επίλυση του αλγορίθμου με περιορισμούς τύπου ανισότητας και συνθήκες Kuhn Tucker.

Διάλεξη 6: Θεωρία Χαρτοφυλακίου II

- Black F., 1972, Capital Market Equilibrium with Restricted Borrowing, Journal of Business, vol. 45, pp. 414-455 - Black F., 1993, Beta and Return, Journal of Portfolio Management, vol. 19, is. 1, pp8-18 - Dopfel, F.E., 2003, Asset allocation in a lower stock-bond correlation environment, Journal of Portfolio Management, vol. 30, pp. 25-38 - Fama E. and MacBeth J., 1973, Risk, Return and Equilibrium. Empirical Test, Journal of Political Economy, vol. 81, is. 1, pp 607-636 - Fama E., 1991, Efficient Capital Market II, Journal of Finance, vol. 46, is. 5, pp 1575-1617 - Fama E. and French, 1992, The Cross section of Expected Stock Returns, Journal of Finance, vol. 47, pp. 427-65 - Fama E. and French, 1993, Common Risk Factor I the Returns of Bonds and Stockw, Journal of Financial Economics, vol. 33, pp. 3-56 - Fama E. and French, 1995, Size and Book-to-Market Factors in Earnings and Returns, Journal of Finance, vol. 50, is. 1, pp 131-155 - Karanikas, E., G. Leledakis and E. Tzavalis, 2006, Structural Changes in Expected Stock Returns Relationships: Evidence from ASE, Journal of Business Finance and Accounting, vol. 33, is. 9 & 10, pp. 1610-1628 - Markovitz H., 1952, Portofolio Selection, Journal of Finance, vol. 7, is. 1, pp 77-91 - Sharpe W., 1964, Capital Asset Prices: A Theory of Market Equilibrium Under Conditions of Risk, Journal of Finance, vol. 19, is. 3, pp 425-442

- Σύνθεση χαρτοφυλακίου κατά Sharpe
- Η θεωρία της κεφαλαιαγοράς (Capital Market Theory)
- Το χαρτοφυλάκιο της αγοράς (Market Portofolio)
- Το θεώρημα διαχωρισμού κατά Tobin J.
- Η γραμμή αγοράς αξιογράφου (Security Market Line)

Διάλεξη 7: Θεωρία Χαρτοφυλακίου III

- Black F., 1972, Capital Market Equilibrium with Restricted Borrowing, Journal of Business, vol. 45, pp. 414-455 - Black F., 1993, Beta and Return, Journal of Portfolio Management, vol. 19, is. 1, pp8-18 - Dopfel, F.E., 2003, Asset allocation in a lower stock-bond correlation environment, Journal of Portfolio Management, vol. 30, pp. 25-38 - Fama E. and MacBeth J., 1973, Risk, Return and Equilibrium. Empirical Test, Journal of Political Economy, vol. 81, is. 1, pp 607-636 - Fama E., 1991, Efficient Capital Market II, Journal of Finance, vol. 46, is. 5, pp 1575-1617 - Fama E. and French, 1992, The Cross section of Expected Stock Returns, Journal of Finance, vol. 47, pp. 427-65 - Fama E. and French, 1993, Common Risk Factor I the Returns of Bonds and Stockw, Journal of Financial Economics, vol. 33, pp. 3-56 - Fama E. and French, 1995, Size and Book-to-Market Factors in Earnings and Returns, Journal of Finance, vol. 50, is. 1, pp 131-155 - Karanikas, E., G. Leledakis and E. Tzavalis, 2006, Structural Changes in Expected Stock Returns Relationships: Evidence from ASE, Journal of Business Finance and Accounting, vol. 33, is. 9 & 10, pp. 1610-1628 - Markovitz H., 1952, Portofolio Selection, Journal of Finance, vol. 7, is. 1, pp 77-91 - Sharpe W., 1964, Capital Asset Prices: A Theory of Market Equilibrium Under Conditions of Risk,

- Αλγεβρική απεικόνιση του υποδείγματος αποτίμησης περιουσιακών στοιχείων (Capital Asset Pricing Model, CAPM)
- Εμπειρική διερεύνηση του υποδείγματος CAPM
- Αλγεβρική απεικόνιση του υποδείγματος αντισταθμιστικής αποτίμησης κεφαλαιακών περιουσιακών στοιχείων (Arbitrage Pricing Theory, APT)
- Εμπειρική διερεύνηση του υποδείγματος APT
- Αμφισβήτηση της υπόθεσης ορθολογικής κεφαλαιαγοράς. Χρηματιστηριακές κρίσεις. Αμφισβητήσεις της τυχαιότητας των μεταβολών των τιμών: ημερολογιακά φαινόμενα, διαστρωματικές εξαρτήσεις.

Διάλεξη 8: Αξιολόγηση Απόδοσης Χαρτοφυλακίου

- Treynor J., 1965, How to Rate Management of Mutual Funds, Harvard Business Review, February, pp 63-75 - Sharpe W.F., 1964, Capital Asset Prices: A Theory of Market Equilibrium under Conditions of Risk, The Journal of Finance, vol. 19, is.3, pp 425-442 - Sharpe W.F., 1992, Asset Allocation: Management Style and Performance Measure, Journal of Portfolio Management, vol. 18, is. 2, pp 1-14

- του Treynor
- Το μέτρο του Sharpe
- Σύγκριση των μέτρων Treynor και Sharpe
- Μέτρηση της διαφοροποίησης ενός χαρτοφυλακίου
- Το μέτρο του Jensen
- Το μέτρο m^2
- Ο δείκτης πληροφόρησης (information ration)
- Προβλήματα σχετικά με τα μέτρα απόδοσης χαρτοφυλακίων
- Οι ανωμαλίες της αγοράς (Παπαδάμου κεφ. 3)

Διάλεξη 9: Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Προϊόντα (Financial Derivatives) I

- Hull, John C., 2008, Options, Futures and other Derivatives, Prentice Hall 7th edition - Mc Donald, R. L., 2006, Derivatives Markets, Addison Wesley 2nd edition.- Jarrow, R. A. and S. Turnbull, 2000, Derivative Securities, South-Western College Publishing. - Chisholm A., 2010, Derivatives Demystified: A Step by Step Guide to Forwards, Futures, Swaps and Options, Willey 2nd edition - Whaley R., 2008, Derivatives: Markets, Valuation and Risk Management, Willey

- Τα παράγωγα και η εξέλιξη τους
 - Προθεσμιακά συμβόλαια (Forward Contracts)
 - Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (Futures)
 - Συμφωνίες ανταλλαγής (swaps)
 - Αντιστάθμιση (Hedging)
 - Κίνδυνοι παραγώγων και χρηματοπιστωτικές κρίσεις
 - Η έννοια της μόχλευσης και των πλασματικών ποσών επενδύσεων
 - Προσφορά χρήματος, παράγωγα και ρευστότητα
-

Διάλεξη 10: Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Προϊόντα (Financial Derivatives) II

- Hull, John C., 2008, Options, Futures and other Derivatives, Prentice Hall 7th edition - Mc Donald, R. L., 2006, Derivatives Markets, Addison Wesley 2nd edition.- Jarrow, R. A. and S. Turnbull, 2000, Derivative Securities, South-Western College Publishing. - Chisholm A., 2010, Derivatives Demystified: A Step by Step Guide to Forwards, Futures, Swaps and Options, Willey 2nd edition - Whaley R., 2008, Derivatives: Markets, Valuation and Risk Management, Willey

- Δικαιώματα προαίρεσης μετοχών, ξένων νομισμάτων και λοιπών υποκείμενων τίτλων
- Κατηγορίες δικαιωμάτων προαίρεσης
- Χαρακτηριστικά των δικαιωμάτων προαίρεσης
- Βασικές στρατηγικές δικαιωμάτων προαίρεσης
- Εξειδικευμένα παράγωγα (hybrids)

Διάλεξη 11: Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Προϊόντα (Financial Derivatives) III

- Hull, John C., 2008, Options, Futures and other Derivatives, Prentice Hall 7th edition - Mc Donald, R. L., 2006, Derivatives Markets, Addison Wesley 2nd edition.- Jarrow, R. A. and S. Turnbull, 2000, Derivative Securities, South-Western College Publishing. - Chisholm A., 2010, Derivatives Demystified: A Step by Step Guide to Forwards, Futures, Swaps and Options, Willey 2nd edition - Whaley R., 2008, Derivatives: Markets, Valuation and Risk Management, Willey

- Το υπόδειγμα αποτίμησης δικαιωμάτων των Black και Scholes
- Ευαισθησία των τιμών των δικαιωμάτων αγοράς και πώλησης, σε σχέση με τις μεταβλητές που καθορίζουν τις τιμές των δικαιωμάτων
- Αποτίμηση των δικαιωμάτων σε μετοχικούς δείκτες, στο συνάλλαγμα και στα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης

Διάλεξη 12: Πιστωτικός Κίνδυνος

- Altman R., 1968, Financial Ratios, Discriminant Analysis and the Prediction of Corporate Bankruptcy, Journal of Finance, 23, 589-609 - Das S. editor, 2000, Credit Derivatives and Credit Linked Notes, John Willey & Sons - Deancon J., 2004, Global Securitization and CDOs, John Willey & Sons - Fabozzi F. and F. Modigliani, 1992, Mortgage and Mortgage-Backed Securities Markets, Harvard Business School Press - Golin J., 2001, The Bank Credit Analysis Handbook, John Willey & Sons

- Μορφές χρηματοοικονομικών κινδύνων
- Το νέο σύμφωνο της Βασιλείας
- Διαχείριση κινδύνου και τιλοποίηση τραπεζικών απαιτήσεων.
- Παράγωγα πιστωτικού κινδύνου (Credit Derivatives)
- Ανταλλαγές πιστωτικού κινδύνου. Ανταλλαγές χαρτοφυλακίου δανείων (Loan Portfolio Swaps). Ανταλλαγές συνολικής απόδοσης (Total Return Swaps). Ανταλλαγές αθέτησης (Credit Default Swaps). Δικαιώματα προαίρεσης επί του χρέους (Credit Options). Τίτλοι πιστωτικής σύνδεσης (Credit Linked Notes). Collateralized Debt Obligations

Διάλεξη 13: Παρουσίαση Εργασιών

Σκοπός Μαθήματος

Στο πρώτο μέρος του μαθήματος, θα εστιάσουμε σε θέματα της Χρηματοοικονομικής Θεωρίας, δίνοντας έμφαση στη μαθηματική θεμελίωση αυτών. Ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί στη θεωρία της αναμενόμενης χρησιμότητας, τη βασική οικονομική θεωρία που περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο οι επενδυτές λαμβάνουν αποφάσεις υπό συνθήκες αβεβαιότητας. Στη συνέχεια, θα παρουσιάσουμε τη σχέση ανάμεσα στη χρησιμότητα και στις διάφορες προσεγγίσεις που μπορεί να υιοθετήσει ο επενδυτής απέναντι στον κίνδυνο, και πώς η αποστροφή στον κίνδυνο καθορίζει το ασφάλιστρο κινδύνου για τα περιουσιακά στοιχεία. Επίσης θα ορίσουμε την έννοια της στοχαστικής κυριαρχίας και θα αναλύσουμε πώς ο βαθμός αποστροφής στον κίνδυνο του επενδυτή, σε συνδυασμό με τον τελικό του πλούτο, καθορίζει την επιλογή χαρτοφυλακίου. Υιοθετώντας τις κατάλληλες υποθέσεις όσον αφορά τις προτιμήσεις του επενδυτή ή/και την κατανομή των αποδόσεων των περιουσιακών στοιχείων, θα προχωρήσουμε στην ανάλυση μέσου-διακύμανσης (mean-variance analysis) με σκοπό να ορίσουμε το αποτελεσματικό σύνορο (efficient frontier) και να σκιαγραφήσουμε το τρόπο με τον οποίο επιλέγεται το βέλτιστο χαρτοφυλάκιο κάθε επενδυτή. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων, η οποία άλλωστε αποτελεί το βασικότερο ερώτημα της χρηματοοικονομικής θεωρίας. Αρχικά θα σχολιάσουμε τη θεμελιώδη διαφορά όσον αφορά τον τρόπο προσέγγισης που ακολουθούν οι θεωρίες αποτίμησης: πρόκειται είτε για υποδείγματα ισορροπίας είτε για υποδείγματα εξισορροπητικής κερδοσκοπίας (arbitrage). Θα αποδείξουμε και θα παρουσιάσουμε τα υποδείγματα αποτίμησης CAPM, Consumption-CAPM και Arbitrage Pricing Theory Model.

Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος, θα κάνουμε μια εισαγωγή στα χρηματοοικονομικά παράγωγα τα οποία αποτελούν ένα ισχυρό εργαλείο στα χέρια των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, των επιχειρήσεων και των μεμονωμένων επενδυτών και συγκεντρώνουν όλο και μεγαλύτερο ενδιαφέρον. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στους μηχανισμούς λειτουργίας της αγοράς παραγώγων και στους λόγους για τους οποίους οι επενδυτές καταφεύγουν σε αυτή. Συγκεκριμένα θα εξηγήσουμε τις βασικές κατηγορίες παραγώγων και τα χαρακτηριστικά τους, και θα αναλύσουμε διεξοδικά τη διαδικασία υλοποίησης στρατηγικών κερδοσκοπίας (speculation), εξισορροπητικής κερδοσκοπίας (arbitrage) και αντιστάθμισης (hedging), που μπορούν να αναπτυχθούν με τη βοήθειά τους. Επίσης, θα συζητήσουμε τα θεμελιώδη (μαθηματικά) υποδείγματα αποτίμησης χρηματοοικονομικών παραγώγων, τις υποθέσεις τους και τον τρόπο εφαρμογής τους.

Ηλεκτρονική σελίδα μαθήματος

http://econservices.soc.uoc.gr/econ_classes/course/index.php?categoryid=3

Απαιτούμενες γνώσεις

Το μάθημα αυτό δεν προϋποθέτει την κατανόηση άλλων μαθημάτων που διδάσκονται στο τμήμα. Θεωρείται όμως απαραίτητο οι φοιτητές να είναι εξοικειωμένοι με μαθηματικό λογισμό (π.χ. αριστοποίηση με/χωρίς περιορισμούς, γραμμική άλγεβρα) και στατιστική (π.χ. τυχαίες μεταβλητές, κατανομές πιθανοτήτων και ροπές αυτών).

Τρόπος αξιολόγησης

Η βαθμολόγηση του μαθήματος βασίζεται συνδυαστικά σε ένα γραπτό διαγώνισμα κατά την διάρκεια της εξεταστικής περιόδου του Τμήματος, μιας εργασίας η οποία συγγράφεται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και παρουσιάζεται στο τέλος, καθώς και ένα σύνολο

Φροντιστηριακά μαθήματα

Δεκατρία (13) εβδομαδιαία φροντιστήρια της μίας ώρας.

Βασικό εγχειρίδιο

Danthine, J., and J. Donaldson (2014). **Intermediate Financial Theory**, Elsevier,

Hull, J.C. (2014). **Options, Futures and Other Derivatives**, Pearson Education,

Συμπληρωματική βιβλιογραφία

Cochrane, J. H (2009). **Asset Pricing**, Princeton University Press,

Copeland, T., Weston, J., and K. Shastri (2005). **Financial Theory and Corporate Policy**, Addison-Wesley Publishing Company,

Elton, E. J., Gruber, M. J., Brown, S. J. and W. N. Goetzmann (2010). **Modern Portfolio Theory and Investment Analysis**, John Wiley & Sons,

Pennacchi, G. (2008). **Theory of Asset Pricing**, Pearson Addison Wesley,

Αγγελόπουλος, Π.Χ (2005). **Εισαγωγή στα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα**, Εκδόσεις Σταμούλης,

Φλώρος Χ., Πουφίνας Θ. (2014). **Χρηματοοικονομικά Παράγωγα**, Εκδόσεις Δίσιγμα,

Dubofsky D. (2004). **Options and Financial Futures –Valuation and Uses**, McGraw Hill,

Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)	Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
	39	0	149	188

Διαλέξεις

Διάλεξη 1: Λήψη αποφάσεων υπό καθεστώς αβεβαιότητας Danthine & Donaldson, κεφ. 3, Pennacchi, κεφ.1

- Διαδικασία λήψης αποφάσεων: Η διαφορά ανάμεσα σε συνθήκες βεβαιότητας και αβεβαιότητας.
 - Αξιώματα συμπεριφοράς επενδυτή.
 - Θεμελίωση της συνάρτησης αναμενόμενης χρησιμότητας κατά von Neumann-Morgenstern.
 - Απόδειξη θεωρήματος αναμενόμενης χρησιμότητας.
-

Διάλεξη 2: Αποστροφή στον κίνδυνο

Danthine & Donaldson, κεφ. 3-4, Pennacchi, κεφ.1

- Ορισμός της αποστροφής στον κίνδυνο και η ανισότητα του Jensen.
 - Συνάρτηση χρησιμότητας και στάση του επενδυτή απέναντι στον κίνδυνο (risk averse, risk lover, risk neutral).
 - Ισοδύναμο βεβαιότητας και ασφάλιστρο κινδύνου.
 - Δείκτες μέτρησης της αποστροφής στον κίνδυνο κατά Arrow-Pratt: Απόλυτη (ARA) και σχετική αποστροφή (RRA) στον κίνδυνο.
-

Διάλεξη 3: Στοχαστική κυριαρχία

Danthine & Donaldson, κεφ. 4

- Στοχαστική κυριαρχία πρώτου βαθμού: Ορισμός, απόδειξη, επαρκείς και αναγκαίες συνθήκες.
 - Στοχαστική κυριαρχία δεύτερου βαθμού: Ορισμός, απόδειξη, επαρκείς και αναγκαίες συνθήκες.
-

Διάλεξη 4: Επιλογή Χαρτοφυλακίου

Danthine & Donaldson, κεφ. 5

- Αποστροφή στον κίνδυνο, επίπεδο πλούτου και επιλογή χαρτοφυλακίου: Θεωρήματα κατά Arrow για την επένδυση στο περιουσιακό στοιχείο με κίνδυνο ανάλογα με το αν η απόλυτη/σχετική αποστροφή στον κίνδυνο αυξάνεται (IARA/IRRA), μειώνεται (DARA/DRRA) ή μένει σταθερή (CARA/CRRA) σε σχέση με το επίπεδο πλούτου.
- Αποστροφή στον κίνδυνο και επίπεδο αποταμίευσης: Θεώρημα κατά Rothschild and Stiglitz. Η έννοια της σύνεσης (prudence).
- Το πρόβλημα επιλογής χαρτοφυλακίου και αποταμίευσης.

Διάλεξη 5: Επιλογή χαρτοφυλακίου: Θεωρία κατά Markowitz (Α' Μέρος)

Danthine & Donaldson, κεφ.6, Pennacchi, κεφ.2, Cochrane, κεφ.5

- Το πρόβλημα επιλογής χαρτοφυλακίου υπό τους περιορισμούς της ανάλυσης μέσου-διακύμανσης (mean-variance analysis).
- Υποθέσεις σχετικά με τις προτιμήσεις του επενδυτή και τις αποδόσεις των περιουσιακών στοιχείων.
- Καμπύλες αδιαφορίας ανάλογα με τη στάση του επενδυτή απέναντι στον κίνδυνο.
- Οφέλη διαφοροποίησης χαρτοφυλακίου και αποτελεσματικό σύννορο (efficient frontier).

Διάλεξη 6: Επιλογή χαρτοφυλακίου: Θεωρία κατά Markowitz (Β' Μέρος)

Danthine & Donaldson, κεφ.6, Pennacchi, κεφ.2, Cochrane, κεφ.5

- Θεώρημα διαχωρισμού (Two-fund or Separation theorem).
- Αποτελεσματικό σύννορο στην περίπτωση ύπαρξης αξιογράφου χωρίς κίνδυνο.
- Επιλογή βέλτιστου χαρτοφυλακίου.

Διάλεξη 7: Το υπόδειγμα αποτίμησης περιουσιακών στοιχείων (Capital Asset Pricing Model, CAPM)

Danthine & Donaldson, κεφ.8, Pennacchi, κεφ.3, Cochrane, κεφ.9

- Υποθέσεις του υποδείγματος.
- Χαρακτηριστικά του χαρτοφυλακίου επαφής (tangency portfolio).
- Ισορροπία της αγοράς: Απόδειξη του υποδείγματος.
- Συντελεστής βήτα.

Διάλεξη 8: Το υπόδειγμα αποτίμησης του καταναλωτή (Consumption-CAPM)

Danthine & Donaldson, κεφ.10, Pennacchi, κεφ.4, Cochrane, κεφ.1-2

- Κατανάλωση, αποταμίευση και επιλογή χαρτοφυλακίου.
 - Ισορροπία της αγοράς: Απόδειξη του υποδείγματος.
 - Ορισμός του στοχαστικού συντελεστή προεξόφλησης.
 - Οριακός λόγος υποκατάστασης και στοχαστικός συντελεστής προεξόφλησης.
 - Σχέση μεταξύ CAPM και CCAPM.
-

Διάλεξη 9: Θεωρία τιμολόγησης εξισορροπητικής κερδοσκοπίας (Arbitrage Pricing Theory, APT)

Danthine & Donaldson, κεφ.14, Pennacchi, κεφ.3, Cochrane, κεφ.9

- Εξισορροπητική κερδοσκοπία (arbitrage): Ορισμός και διάφορες μορφές.
 - Υποθέσεις και απόδειξη υποδείγματος APT.
 - Σχέση μεταξύ CAPM και APT.
-

Διάλεξη 10: Χρηματοοικονομικά Παράγωγα (Α' Μέρος), Μηχανισμοί λειτουργίας της αγοράς Συμβολαίων Μελλοντικής Εκπλήρωσης & Αποτίμηση

Hull, κεφ.1,2,3,5

- Βασικές Διαφορές Σ.Μ.Ε. και Προθεσμιακών Συμβολαίων.
 - Βασικά χαρακτηριστικά των Σ.Μ.Ε.: Καθημερινή αποτίμηση και Περιθώριο Ασφάλισης.
 - Στρατηγικές Αντιστάθμισης Κινδύνου με Σ.Μ.Ε.: Αντιστάθμιση αγοράς. Αντιστάθμιση πώλησης. Τέλεια Αντιστάθμιση. Κίνδυνος βάσης. Βέλτιστη επιλογή αριθμού Σ.Μ.Ε.
 - Υπολογισμός της Θεωρητικής τιμής του Σ.Μ.Ε. όταν ο υποκείμενος τίτλος είναι: Αξιόγραφο χωρίς εισόδημα, Αξιόγραφο με εισόδημα, Συναλλαγματική Ισοτιμία, Εμπόρευμα.
 - Στρατηγικές Εξισορροπητικής Κερδοσκοπίας (Arbitrage Strategies) με Σ.Μ.Ε.
-

Διάλεξη 11: Χρηματοοικονομικά Παράγωγα (Β' Μέρος), Μηχανισμοί λειτουργίας της αγοράς Δικαιωμάτων προαίρεσης

Hull, κεφ.9,10

- Βασικές θέσεις σε Δικαιώματα Προαίρεσης (Options): Θέση αγοράς και θέση πώλησης σε Δικαίωμα αγοράς. Θέση αγοράς και θέση πώλησης σε Δικαίωμα πώλησης. Συναρτήσεις πληρωμών και κερδών/ζημιών.
- Λόγοι επένδυσης σε Δικαιώματα Προαίρεσης.
- Εσωτερική Αξία και Αξία του Χρόνου.
- Στρατηγικές αντιστάθμισης κινδύνου με Δικαιώματα Προαίρεσης.
- Παράγοντες που επηρεάζουν τις τιμές των δικαιωμάτων προαίρεσης.
- Ανώτερα και Κατώτερα όρια τιμών δικαιωμάτων προαίρεσης: Παραβιάσεις των ορίων και στρατηγικές εξισορροπητικής κερδοσκοπίας (Arbitrage Strategies).
- Σχέση ισοδυναμίας τιμών δικαιωμάτων αγοράς και πώλησης (Put-Call Parity): Παραβιάσεις της σχέσης και στρατηγικές εξισορροπητικής κερδοσκοπίας (Arbitrage Strategies).

Διάλεξη 12: Χρηματοοικονομικά Παράγωγα (Γ' Μέρος), Αποτίμηση Δικαιωμάτων Προαίρεσης μέσω I) του Διωνυμικού Υποδείγματος των Cox-Ross-Rubinstein (1979) και II) του Υποδείγματος των Black& Scholes (1973)

Hull, κεφ.12,13

- Διωνυμικό υπόδειγμα μίας περιόδου: Replicating portfolio. Risk neutral valuation.
- Διωνυμικό υπόδειγμα δύο περιόδων: Γενίκευση. Backward Induction. Delta Hedging. Αποτίμηση Ευρωπαϊκών και Αμερικάνικων Δικαιωμάτων.
- Η επίδραση της ύπαρξης μερισμάτων στο Διωνυμικό υπόδειγμα.
- Κατασκευή του Διωνυμικού υποδείγματος.
- Βασική ιδέα του υποδείγματος Black& Scholes.
- Wiener process και Λήμμα του Ito.
- Η μερική διαφορική εξίσωση των Black & Scholes και οι σχέσεις αποτίμησης: Υποθέσεις και Απόδειξη του υποδείγματος.
- Το διωνυμικό υπόδειγμα και η προσέγγιση των Black& Scholes.
- Ορισμός και Εκτίμηση της μεταβλητότητας.
- Η επίδραση της ύπαρξης μερισμάτων στο υπόδειγμα Black& Scholes

Διάλεξη 13

Παρουσίαση Εργασιών

Σκοπός Μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές(-τριες) να έρθουν σε επαφή με την αναλυτική πολυπλοκότητα που χαρακτηρίζει τις διεθνείς οικονομικές σχέσεις. Για τον σκοπό αυτό επιλέγεται ως άξονας, γύρω από τον οποίο αναπτύσσονται θέματα και θεωρητικές οπτικές της Διεθνούς Πολιτικής Οικονομίας, η παγκόσμια κρίση του 2008, η διερεύνηση των αιτιών της, των συνεπειών της, της εξέλιξής της και των στρατηγικών διαχείρισής της. Στις παραδόσεις ο φοιτητής(-τρια) εξοικειώνεται με τις θεωρητικές όψεις ερμηνείας των φαινομένων: την ανάλυση των διεθνών οικονομικών σχέσεων και του χρηματοπιστωτικού συστήματος, τις θεωρίες κρίσεων, την ανάλυση του νεοφιλελευθερισμού ως συστήματος διακυβέρνησης και τη σχέση του με το διεθνές θεσμικό πλαίσιο διακυβέρνησης και το πλέγμα των εθνικών-διεθνών ανταγωνισμών και συγκρούσεων. Η κατεύθυνση των παραδόσεων εξαρτάται από τα ερωτήματα και τις ερευνητικές διαθέσεις οι οποίες θα ανακύψουν από τους συμμετέχοντες.

Διδάσκοντες

Λαπατσιώρας Σπύρος

Ηλεκτρονική σελίδα μαθήματος

http://econservices.soc.uoc.gr/econ_classes/course/index.php?categoryid=3

Απαιτούμενες γνώσεις

Για την παρακολούθηση του μαθήματος είναι χρήσιμη η εξοικείωση του φοιτητή με τις βασικές έννοιες της πολιτικής οικονομίας, της οικονομικής μεθοδολογίας και της ιστορίας της οικονομικής σκέψης. Για προπαρασκευαστικό διάβασμα ο φοιτητής μπορεί να μελετήσει κάποια από τα παρακάτω βιβλία:

- Bowles S. and R. Edwards, 2011, Κατανοώντας τον Καπιταλισμό, Gutenberg
 - Dowd, D., ed., 2002, Understanding Capitalism: Critical Analysis, From Karl Marx to Amartya Sen, London: Pluto Press.
 - Screpanti. E. and Zamagni, S., 2002, Η Ιστορία της Οικονομικής Σκέψης, Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός.
 - Mair, M. & Miller, A., 1991, A Modern Guide to Economic Thought, Aldershot: Edward Elgar.
 - Cohn, H.T (2009), Διεθνής Πολιτική Οικονομία: Θεωρία και Πράξη, Αθήνα, Εκδόσεις Gutenberg.
-

Τρόπος αξιολόγησης

Το μάθημα διεκπεραιώνεται σε δεκατρείς (13) εβδομαδιαίες διαλέξεις των τριών ωρών . Η παρακολούθηση των διαλέξεων είναι υποχρεωτική.

Κριτήριο επιτυχούς παρακολούθησης του μαθήματος αποτελεί η επίδοση του φοιτητή (-τριας) στην παρουσίαση και συγγραφή εργασιών σχετικών με το γνωστικό αντικείμενο του μαθήματος.

Η φοιτήτρια (-της) αναλαμβάνει να συγγράψει και να παρουσιάσει:

α) μία σύντομη εργασία, έκτασης τουλάχιστον 4000 λέξεων, η οποία θα αφορά την

κριτική παρουσίαση επιλεγμένων άρθρων η κεφαλαίων βιβλίων από την προτεινόμενη βιβλιογραφία του μαθήματος μετά από συνεννόηση με τον διδάσκοντα. (30% της τελικής βαθμολογίας) και η οποία θα παρουσιαστεί μετά την 5η εβδομάδα των διαλέξεων.

β) μία τελική εργασία, έκτασης τουλάχιστον 7500 λέξεων, η οποία θα αφορά την ανάπτυξη θέματος σχετικού με ό,τι αναπτύχθηκε στις παραδόσεις και το οποίο θα επιλεγεί μετά από συνεννόηση με τον διδάσκοντα. Η εργασία πρέπει να πληρεί ακαδημαϊκά πρότυπα στην ανάπτυξη της και τη χρήση βιβλιογραφικών αναφορών. Η εργασία θα παρουσιαστεί σε ημερομηνία που θα συμφωνηθεί κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

Φόρτος εργασίας εξαμήνου (σε ώρες)

Διαλέξεις	Φροντιστήρια	Αυτοτελής μελέτη	Σύνολο
39	0	148	187

Διαλέξεις

Διάλεξη 1: Εισαγωγή. Το Διεθνές Χρηματοπιστωτικό Σύστημα (ΧΠ Σύστημα). Τίτλοι και οργάνωση των αγορών.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία.

- Ashcraft, Adam B. and Til Schuermann, (2008), «Understanding the Securitization of Subprime Mortgage Credit», Federal Reserve Bank of New York, Staff Report no. 318, March 2008
- Gorton G.B., (2008). «The Panic of 2007», NBER Working Papers w14358.
- Howells P., and Bain K., (2002), The economics of money, banking and finance: a European text, Financial Times Prentice Hall
- Jobst, Andreas A., (2002), «Collateralised Loan Obligations (Clos) - a Primer», CFS Working Paper No. 2002/13. SSRN: <https://ssrn.com/abstract=370640>
- Λαπατσιώρας Σ. και Μηλιός Γ. (2008α), «Χρηματοπιστωτική κρίση και 'οικονομική ρύθμιση'. Μέρος 1ο», Θέσεις, 2008, τεύχος 103, σσ. 17-58.

Διαλέξεις 2-3. Ιστορία και Θεωρίες του ΧΠ Συστήματος και των κρίσεων του.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία.

Bordo M.D., (2003), «The Globalization of International Financial Markets: What Can History Teach Us?» in Auernheimer L., International Financial Markets , University of Chicago Press

- Breuer J.B., (2004), «An Exegesis on Currency and Banking Crises», Journal Of Economic Surveys Vol. 18, No. 3
- Davidson P., (2001), «If Markets are Efficient, Why Have There Been So Many International Financial Market Crises Since the 1970s?» in Arestis P., M. Baddeley, and J. McCombie (ed.). What global economic crisis?, Palgrave
- Eichengreen, B., (2008), Globalizing Capital. a history of the international monetary system, Princeton University Press (Chapters 4-6).
- Holmstrom B. (2015), «Understanding the role of debt in the financial system», BIS

- Kindleberger, C. P. and R. Z. Aliber., (2015), Manias, Panics and Crashes. A History of Financial Crises (7th Ed)”, Palgrave Macmillan.
- Kose A.M., E. Prasad, K.S. Rogoff and S.-J. Wei, (2006). "Financial Globalization: A Reappraisal," NBER Working Papers 12484
- Lucarelli, B., 2011, The Economics of Financial Turbulence. Alternative Theories of Money and Finance, Edward Elgar.
- Michie R.C., (2006), Global Securities Market. A History, Oxford University Press (Chapters 6-9).
- Minsky, H. P., 2008, «Securitization», Levy Economics Institute, Policy Note 2008/02.
- Ocampo J.A. and Stiglitz J.E. (2008), Capital Market Liberalization and Development, Oxford University Press (Chapters 1,2,3,10)
- Palley, T., 2008, «Financialization: What It Is and Why It Matters», Levy Economics Institute, Working Paper No. 525.
- Pollin R. (2000), «Globalization, Inequality and Financial Instability», PERI, WPS no. 08
- Rajan R. G., (2006), «Has Finance Development Made the World Riskier?» European Financial Management, Vol. 12, No. 4, 2006, 499–533
- Rubinstein M., (2006), A History of the Theory of Investments John Wiley & Sons
- Shiller, R. J., The new financial order: risk in the 21st century, Princeton University Press (Επιλογή Κεφαλαίων).
- Sotiropoulos D., J. Milios and S. Lapatsioras, (2013), A Political Economy of Contemporary Capitalism and its Crisis: Demystifying Finance”, Routledge (Επιλογή Κεφαλαίων)
- Toporowski, J., (2005), Theories of Financial Disturbance, Edward Elgar
- Σωτηρόπουλος, Δ.Π., Μηλιός Γ., Λαπατσιώρας Σ. και P. Auerbach (2012), “Χρηματοπιστωτικό σύστημα και οργάνωση των κοινωνικών σχέσεων εξουσίας: Μια περιήγηση στην ιστορία της οικονομικής σκέψης για συγχρόνους αποδέκτες”, Θέσεις, 2012, τεύχος 121 σσ.59-84

Διάλεξη 4: Η μεγάλη κρίση του 1929 και το έργο του Polanyi «Ο Μεγάλος Μετασχηματισμός».

Polanyi K., (1985), The Great Transformation, Beacon Press, Boston

Διαλέξη 5: Η παγκόσμια κρίση του 2008: Τα γεγονότα και τα υποκείμενα της ανάλυσης. Συγκρότηση μίας βασικής δομής ανάλυσης.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία.

- Bordo M.D. (2018) «Reflections on the Evolution of Financial Crises: Theory, History, and Empirics» in Rockoff H. and I. Suto (ed.), Coping with Financial Crises. Some Lessons from Economic History, Springer
- Duménil, G. and D. Lévy, 2011, The Crisis of Neoliberalism, Harvard University Press. (Part1)
- Evans, T. (2015), «Five explanations for the international financial crisis» in Hein E., D.

- Detzer and N. Dodig (Eds.) *The Demise of Finance-dominated Capitalism: Explaining the Financial and Economic Crises*, Edward Elgar
- Greenlaw, D., J. Hatzius, A. K Kashyap and H. S. Shin, 2008, “Leveraged Losses: Lessons from the Mortgage Market Meltdown, <http://dev3.cepr.org/meets/wkcn/1/1693/papers/Kashyap.pdf>
 - Harvey D., (2010), *The Enigma of Capital and the Crises of Capitalism*, Oxford University Press
 - Hein E. and A. Truger, (2010), «Finance-dominated capitalism in crisis – the case for a Global Keynesian New Deal» Institute for International Political Economy Berlin, Working Paper, No. 06/2010
 - Laeven L. and F Valencia, (2008), «Systemic Banking Crises: A New Database», IMF WP/08/224
 - Lapatsioras S., L. Maroudas, P. G. Michaelides, J. Milios, and D. P. Sotiropoulos, (2009), “On the Character of the Current Economic Crisis”, *Radical Notes*, April 2009.
 - Reuven Glick R. and M. Hutchison, (2011), «Currency Crises», Federal Reserve Bank of San Francisco, Working Paper 2011-22.
 - Wray R.L. (2007), «Lessons from the Subprime Meltdown» The Levy Economics Institute, Working Paper No. 522
 - Wray R.L. (2012) «Global Financial Crisis: A Minskyan Interpretation of the Causes, the Fed’s Bailout, and the Future», Levy Economics Institute of Bard College, Working Paper No. 711
 - Λαπατσιώρας Σ. και Μηλιός Γ. (2008b), “Χρηματοπιστωτική κρίση και ‘οικονομική ρύθμιση’. Μέρος 2ο”, *Θέσεις*, 2008, τεύχος 104, σσ. 15-46.

Διάλεξη 6: Ανιχνεύοντας το ιστορικό βάθος της κρίσης: Νεοφιλευθερισμός, παγκοσμιοποίηση και financialization (χρηματοπιστικοποίηση)

Ενδεικτική Βιβλιογραφία.

- Bernanke B.S. (2007), «Global Imbalances Recent Developments and Prospects», Speech at the Bundesbank Lecture, Berlin, Germany, September 11
- Bernanke, B.S. (2005), “The Global Saving Glut and the U.S. Current Account Deficit,” Sandridge Lecture, Virginia Association of Economics, Richmond, VA, 10 March
- Blanchard O. and Milesi-Ferretti G.M. (2009), «Global Imbalances: In Midstream?», IMF Staff Position, SPN/09/29
- Borio C. and P. Disyatat (2011), «Global imbalances and the financial crisis: link or no link?» BIS Working Papers, No. 346.
- Boyer R. (2010), «The Rise of CEO Pay and the Contemporary Social Structure of Accumulation in the United States», in McDonough T., M. Reich, and D. M. Kotz, *Growth and Crisis. Social Structure of Accumulation Theory for the 21st Century*, Cambridge University Press.
- Caballero R.J. (2010), «The "Other" Imbalance and the Financial Crisis», NBER Working Paper 15636, <http://www.nber.org/papers/w15636>
- Foucault M. (2004), *The Birth of Biopolitics. Lectures at the Collège de France 1978-79*,

- Palgrave Macmillan (Chapters 5-8)
- Harvey D. (2005), *A Brief History of Neoliberalism*. Oxford University Press (Chapters 1-3)
 - Howard M.C. and J.E. King, (2008), *The Rise of Neoliberalism in Advanced Capitalist Economies*, Palgrave Macmillan (Introduction, Chapters 5-8)
 - Iley R. and M. Lewis, 2007, “Untangling the US Deficit. Evaluating Causes, Cures and Global Imbalances”, Edward Elgar.
 - Paley T. (2011), «Explaining Global Financial Imbalances: A Critique of the Saving Glut and Reserve Currency Hypotheses», IMK Working Paper, no. 13/2011
 - Sotiropoulos D., J. Milios and S. Lapatsioras, (2013), *A Political Economy of Contemporary Capitalism and its Crisis: Demystifying Finance*”, Routledge (Επιλογή Κεφαλαίων)
 - Wray L.R. (2012), «Imbalances? What Imbalances? A Dissenting View», Levy Economics Institute of Bard College, Working Paper No. 704.
 - Xafa M. (2007), «Global Imbalances and Financial Stability», IMF WP/07/111

Διαλέξεις 7-9: Οι στρατηγικές διαχείρισης της κρίσης του 2008.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία.

- Armingeon K., (2012), *The Politics of Fiscal Responses to the Crisis of 2008–2009, Governance: An International Journal of Policy, Administration, and Institutions*, Vol. 25, No. 4, October 2012 (pp. 543–565), doi:10.1111/j.1468-0491.2012.01594.x
- Bellofiore R. (2013), “Two or three things I know about her’: Europe in the global crisis and heterodox economics», *Cambridge Journal of Economics* 2013, 37, 497–512
- Bellofiore R., F. Garibaldi and J. Halevi (2011), «The Great Recession and the Contradictions of European Neomercantilism», at: <https://www.researchgate.net/publication/228360823>
- BIS (2009). *Policy responses to the crisis- chapter VI in BIS 79th Annual Report - June 2009*.
- Buiters Willem H. (2008). *Lessons from the North Atlantic financial crisis*.
- Camba-Mendez, Gonzalo and Mongelli, Francesco Paolo (2017), «Policy Responses in Europe Since the Onset of the Crisis (2007-Mid 2017)» Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3075906>
- EC (2009a). *Economic Crisis in Europe: Causes, Consequences and Responses*, EUROPEAN ECONOMY 7|2009
- ILO (2011e). *A Review of Global Fiscal Stimulus*, EC-IILS Joint Discussion Paper Series No. 5
- IMF (2009a). *From Stimulus to Consolidation: Revenue and Expenditure Policies in Advances and Emerging Economies*. IMF Staff Paper 10/64.
- IMF (2011), *Crisis Management and Resolution: Early Lessons from the Financial Crisis*, IMF Staff Discussion Note SDN/11/05, March 09, 2011
- Jessop Bob, (2015). *Crises, crisis-management and state restructuring: What future for the state? Policy & Politics*, DOI: 10.1332/030557314X14156337971988

- Lavoie M. and E. Stockhammer, (2012), «Wage-led growth: Concept, theories and policies», ILO, Conditions of Work and Employment Series No. 41, http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_protect/---protrav/---travail/documents/publication/wcms_192507.pdf
- Micossi Stefano (2015). The Monetary Policy of the European Central Bank (2002-2015), CEPS, No. 109 / May 2015
- Milios J., Lapatsioras S. and Sotiropoulos D.P. (2017) “The ‘Greek Crisis’ and the Austerity Controversy in Europe” in J. Marangos (ed.) (2017), The Internal Impact and External Influence of the Greek Financial Crisis, Palgrave/Macmillan.
- Mongelli F.P. (2013), "The Mutating Euro Area Crisis. Is The Balance Between “Sceptics” And “Advocates” Shifting?", ECB, Occasional paper series, no 144 / February 2013
- OECD (2009a), Fiscal Packages Across OECD Countries: Overview and Country Details, March.
- OECD (2009c). The Financial Crisis. Reform And Exit Strategies.
- Salines M., G. Glöckler, Z. Truchlewski and P. del Favero, (2011), "Beyond The Economics Of The Euro. Analysing the institutional evolution of EMU 1999-2010", ECB, Occasional paper series, no 127 / September 2011
- Sotiropoulos D.P., Milios J., Lapatsioras S., (2015) “Addressing the Rationality of ‘Irrational’ European Responses to the Crisis. A Political Economy of the Euro Area and the Need for a Progressive Alternative”, in A. Bitzenis, N. Karagiannis, J. Marangos (eds.) (2015), Europe in Crisis, Palgrave/Macmillan, pp. 67-76.
- Taylor John B. (2009). The financial crisis and the policy responses: An empirical analysis of what went wrong, NBER Working Paper 14631, <http://www.nber.org/papers/w14631>
- Torres F. (2013), «The Euro Crisis, Institutional Change and Political Constraints», In De Witte, B.; Heritier, A, Trechsel, A. H., «The euro crisis and the state of European democracy», European University Institute, DOI: 10.2870/68622
- TUAC (2011). The International Policy Response to the Post-Crisis Rise in Sovereign Debt - A trade union critique, Discussion paper TUAC Secretariat Paris, April 2011

Διαλέξη 10: Θεωρητικές διαμάχες για τις στρατηγικές διαχείρισης. Το ευρωπαϊκό σύστημα πληρωμών, ο ρόλος των κεντρικών τραπεζών η θεωρητική διαμάχη για την ερμηνεία του TARGET2 και οι συνέπειες της ως προς τις στρατηγικές διαχείρισης της κρίσης στην Ζώνη

Ενδεικτική Βιβλιογραφία.

- Bindseil U. and P. J. König (2011), «The economics of TARGET2 balances», SFB 649 Discussion Paper 2011-035
- Buitter W. and Rahbari E. (2012), «Target2 Redux: The simple accountancy and slightly more complex economics of Bundesbank loss exposure through the Eurosystem», Citi Research Economics, (16 October)
- Buitter W., Rahbari E. and Michels J., (2011) «TARGETing the wrong villain: Target2 and intra-Eurosystem imbalances in credit flows», Citi Research Economics, (16 October)
- Cecchetti S., R.N. McCauley and P. M. McGuire (2012), «Interpreting TARGET2

- balances», BIS Working Papers, No 393
- Eichengreen B., A. Mehl, L. Chitu, and G. Richardson (2015), «Mutual Assistance between Federal Reserve Banks: 1913–1960 as Prolegomena to the TARGET2 Debate», *The Journal of Economic History*, Vol. 75, No. 3 (September 2015)
 - Lavoie M. (2010), «Changes in Central Bank Procedures during the Subprime Crisis and Their Repercussions on Monetary Theory», Levy Economic Institute, WP No.368
 - Lavoie M. (2015), «The Eurozone: Similitudes and differences with Keynes’s Plan», IMK, Working Paper, January, No. 145
 - Lavoie, M. (2005) “A Primer in Endogenous Credit-Money.” In L.P. Rochon, and S. Rossi (eds.), *Modern Theories of Money. The Nature and Role of Money in Capitalist Economies*, Cheltenham: Edward Elgar, 2005, pp. 506-543. (Working paper version (2002) available at: http://aix1.uottawa.ca/~robinson/Lavoie/Courses/2007_ECO6183/childguide4.pdf)
 - Sinn H-W. and T. Wollmershäuser (2011), «Target Loans, Current Account Balances and Capital Flows: The ECB’s Rescue Facility», CESIFO Working Paper No. 3500
 - Tymoigne E., and L. R. Wray (2013), «Modern Money Theory 101: A Reply to Critics», Levy Economic Institute, WP No.778
 - Whelan K. (2013), «TARGET2 and Central Bank Balance Sheets», paper prepared for the 57 Panel Meeting of Economic Policy.
-

Διαλέξη 11: Θεωρητικές διαμάχες για τις στρατηγικές διαχείρισης. Secular stagnation (διαρκής οικονομική στασιμότητα) και παραγωγικότητα

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- Andrew Crockett (2001), «Monetary policy and financial stability» Speech by Andrew Crockett, General Manager of the Bank for International Settlements and Chairman of the Financial Stability Forum, given at the Fourth HKMA Distinguished Lecture, held in Hong Kong, 13 February 2001.
 - Hansen, Alvin (1939), "Economic Progress and Declining Population Growth," *American Economic Review* (29) March
 - Lo S. and K. Rogoff (2015) «Secular stagnation, debt overhang and other rationales for sluggish growth, six years on», BIS Working Papers, No 482
 - Rajan R (2013), «A step in the dark: unconventional monetary policy after the crisis», BIS, Lecture delivered at the BIS on 23 June 2013
 - Summers, Lawrence H. (2015), “Reflections on the ‘New Secular Stagnation Hypothesis’”, in Teulings C. and R. Baldwin (eds.) *Secular Stagnation: Facts, Causes and Cures*, A VoxEU.org eBook, pp. 27-48.
http://www.voxeu.org/sites/default/files/Vox_secular_stagnation.pdf
 - Teulings C. and R. Baldwin (eds.) *Secular Stagnation: Facts, Causes and Cures*, A VoxEU.org eBook, pp. 27-48.
http://www.voxeu.org/sites/default/files/Vox_secular_stagnation.pdf
-

Διαλέξη 12: Θεωρητικές διαμάχες για τις στρατηγικές διαχείρισης. Η θεωρία της expansionary austerity (λιτότητας η οποία επιφέρει επεκτατικά μακρο-οικονομικά αποτελέσματα/ επεκτατική λιτότητα).

Ενδεικτική Βιβλιογραφία.

- Alesina A. and S. Ardagna (2010), «Large Changes in Fiscal Policy: Taxes versus Spending» in: Tax Policy and the Economy, Vol. 24, ed. By Jeffrey R. Brown (Cambridge, Massachusetts: National .Bureau of Economic Research)
- Alesina, A. and R. Perotti (1995): “Fiscal Expansions and Adjustments in OECD Economies”, Economic Policy, n.21, 207–247.
- Baker, D. (2010): “The myth of expansionary fiscal austerity”, Center for Economic and Policy Research, Washington DC
- Botta A. (2016), «The Theoretical Weaknesses of the Expansionary Austerity Doctrine», Greenwich Papers in Political Economy 14446, University of Greenwich, Greenwich Political Economy Research Centre.
- Farrell H., and Quiggin J. (2017), «Consensus, Dissensus and Economic Ideas: The Rise and Fall of Keynesianism During the Economic Crisis», International Studies Quarterly, Volume 61, Issue 2, 1 June 2017, Pages 269–283,
- Ferguson T. and R. Johnson (2011), «A World Upside Down? Deficit Fantasies in the Great Recession», International Journal of Political Economy, vol. 40, no. 1, Spring 2011, pp. 3-47.
- Guajardo J., D. Leigh, and A. Pescatori (2011), «Expansionary Austerity: New International Evidence», IMF Working Paper, WP/11/158
- IMF Fund (2010): “Will it hurt? Macroeconomic effects of fiscal consolidations”, Chapter 3 of The World Economic Outlook, October
- Milios J., Lapatsioras S. and Sotiropoulos D.P. (2017) “The ‘Greek Crisis’ and the Austerity Controversy in Europe” in J. Marangos (ed.) (2017), The Internal Impact and External Influence of the Greek Financial Crisis, Palgrave/Macmillan.
- Perotti R. , (2011), «The “Austerity Myth”: Gain Without Pain?», BIS Working Papers, No. 362

Διάλεξη 13: Ανακεφαλαίωση και χαρτογράφηση των ανοιχτών ερωτημάτων.
